

העולם הזה

עורך הכתוב: דוב איתן, הכתב הראשי: יהודה נבאי

השבועון המצויר לאינפורמציה

רחוב גליקסון 8, תל-אביב (ליר תיאטרון "אח"י") ת.ד. 186, מל. (ומני) 66785 מען למברקים: "עולמסטר" משרד המערכת בירושלים: רחוב דוד המלך (יוליאנו), פול משרד הסער.

העורך הראשי: אורי אבנרי, ראש המערכת: שלום כחן

עורך התבנית: דוש, הצלם הראשי: שאול גולרמן

עורכי מוריים: משחתפים קבועים: פרנצה גרובנר, רפצל היט, אוסקר טאובר, פיליס סיארי, יצחק לבני, זבי שש

ראש-משרד, ירושלים: דוד רובינר, ראש-משרד, חיפה: נתן ריבון

סופרי-חוק: מנסי נייטובס, נבריאן דנו, שמואל מירון

תמוני: העולם חוז כעים, דומס ישראל, תל-אביב

מכתבים

איש החודש ברנשטיין

אני מודה לכם על המאמר עלי. לא בתור תיקון, אך לשם אינפורמציה כרצוני להודיע לכם שלא ראוינו כנולה את הציונות דבר, "אסטמי" אלא כפתרון הכרחי של "בעית היהודים". לחלום של הברה "משויות" שתקום בארץ-ישראל, התנגדנו בכלתי ריאלי, וכבר אז הטלנו דגש חזק על הצד המעשי והמשקי של ההתיישבות, מפני שהי תהליך הקולוניאליזציה הררוש לשם הנשמת הציונות הוא בעקרו תהליך כלכלי. ציוני הולנד אמנם היו נבדלים במובן זה מהרבה ציונים אחרים, כלליים וכלתי כלליים, אם גם לא מכולם. על כך יש אולי להוסיף הערה אישית. מקצועי בנולה ודאי הכרתי אותי להתעניין ב" עניני כלכלה וכסף ואף להתמחות בהם במידה למה, אך נטייתי היו מופנות לנושאים שונים למדתי ואניני מכון את התענינותי מפלנתי כי מיוחד לבעיות כלכליות וכספיות מתוך הניסוח אישית ולא מפני שאנו נחשבים לייצג אינטרסים כלכליים, אלא מפני שבבעיות אלה ובפתורן הניכנו תלוי קיום המדינה ועמידה. גם לבעיות אחרות נודעת חשיבות גדולה. אך קודם כל צריך להעמיד את כלכלת המדינה על בסיס איתן ולהשררה מההכרח של הצלות דריחודיות.

פרץ ברנשטיין, חבר הכנסת

נשארתי נאמן להעולם הזה משך שנתיים וחצי וחיותי שנינו לרמה של טוב. כתבת-השער על איש החודש ברנשטיין (העולם הזה 782) הוכיח חה שלא חיותי לשוא. טיים היה מתקנא בו. לראו אסטמן, ירושלים

זה השער להעולם הזה רשעים יבואו בו! על כתבה צבועה, מסלפת ומרנינה - הכו לרם! אסתר גלין, חיפה

העולם הזה מזכיר לי שיר של היילי הכריזמה: "היום גם זו, מהר אחרת - העיקר שיש בחורו" היום אלון, מהר גם ברנשטיין, העיקר לדפוק את הממשלה הנבחרת של עם ישראל!

חיים ברמן, טבריה... כתבה שקולה, עדינה ובכל זאת חושפת את המציאות. פרץ ברנשטיין נתגלה לי כמנהיג נבון, נעים ודאי להערכה - אך לא כאלטרנטיבה לכלי. נעימי גנוסר, חיפה

השבת אברה כוכב הקש (ראה תמונה) הובא ממכסיקו ואבר

בטרמפ מהמתנה, ליד בית-אלפא. המוצא הישר מתבקש להחזירו ויבוא על שרר. יהודה גלזר, חיפה

עם או בלי חובשת הכובע? המשפט על הנוער

הכר במתניה אותי במיוחד במשפט על הנוער (העולם הזה 782) הוא אישיות מוסרית סופית, ספקיו מכוונים וכולל. השופטים הסתפקו כשנר בת המושבעים לחיוב או לשלילה, מצאו את ה נוער אשם ברוב המקרים, אבל לא בקעו לו כל דרך לתקן את המעוות, אלא השאירוהו באותו מצב כלפני המשפט... ונשאלת השאלה: מה היתה, אפוא, מטרת המשפט הזה, היכן טמונה תכי לית?

אברהם מרש, תל-אביב

לעורר את הנוער למחשבה עצמית על דרכו ואין לתקנה.

הייתי אחד מארבעת האלמים שישבו ארבע שנים במשפט ושעטו, למחרת השבת, על העתק שנת הדימים כדי לקרוא מה כתבו אל המאורע. מה רבה תדהמתי משלא מצאתי אף מילה אחת על מאורע מרכזי זה! אותם עתונים מקדישים עמודים משעממים לכל פטפוט של פקיד מפלי נהר מודקו, מתעלמים בשיטתיות מכל הנעשה ב קרב הנוער... אני מציע: המשפט הבא - על העתונות היומית העברית!

דוד גלעד, תל-אביב

ללאחר שיצאנו מן המשפט, בשעת אחת אחתי חצות, המשיכו חברי להתווכח עד חמש בבקר וכמעט שהיו מכות. אינני יודע אם עוררתם את הנוער העברי מתרומתו, אך ברור לי שלא נתתם לו להרדם.

ישראל גרוס, תל-אביב

גם זו לטובה. בית הדין טעה בתפקיד משפט זה בהכניסו את הדינים אך ורק לברור העובדות, אם קימות כנודעת התופעות של כתב האשמה או לא. כיון על הטיל על הסגנונית את התפקיד להוכיח

במו עיני

פתרון גאוני

לפני זמן מה, ב עמדי בתנות תקליר טיים נכנס זוג צעיר ובקש תקלט מסור ים. משקבה הובנית במחיר גבוה, התבל בלה הבחורה, אבל הבחור ענה מיד: "אין דבר, נקנה רק צד אחד של התקליט. זה יעלה יותר בזול."

הקורא דב ברירה, תל-אביב, זוכה בפרס של 1 ל"י.

ככל היללה - יום הוא. העובדות זועקות ממש בכל שטחי החיים בהם נפגשים בנינו נוער. כל משאל רגיל בחוג רפונטמטיבי למדי, היה מניע עים במשפטכם (ביחס לכל שלש האשמות). לאותן המסקנות עצמן אליהן הגיע חבר המושב לשם כך לא היה צורך בישיבה מאומצת ומתוחה ממש ארבע שעות תמימות. ועודו של משפט זה, כפי שאני תארתי לעצמי, היה לברר אם הנוער הוא האשם בכל התופעות השליליות המת נלות בקרבנו (לפי כל הדעות).

ברנשטיין, פיט, תל-אביב

בקשר למשפט על הנוער ברנשטיין לעתיד: ה יושע שלנו בשטח החנוך לאורחות איננה מצ טינת בפאר רב. מרבית ימינו, ומרבית חיי אומ תנו, חונכנו לעבוד על החוק, ומאחר שהחוק היה חוק זר, חוק עוין, ואותן פעולות שאנו מרימים על נם, כמו "התעפלה" ו"ההנהגה" היו בשעתן, "עבירה על החוק". ועתה, כשאנו בונים את מדינתנו ומחוללים מהפכה כבירה, עדיין יש כוחות הכולמים התפתחות זו, ותופעות של חוסר תוש צבורי הן כשרואים בשופר - אדם עוין ולא מנו.

יגאל לוסין, חיפה

ברצוני לערער על חוקיותו של משפט זה, משום שהקטינו לא ביקש להאשים את הנוער בהאש מות המשתייכות לנוער אלא קבע עובדות בקשר לשחיתות את המאורע החשוב ביותר בחיי האדם, לא היה כנוד המדינה, אבל כל זמן שביט ה משפט לא הרשיע את המדינה אין להרשיע את הנוער.

אריה אלמוג, תל-אביב

ירושלים

כתבתם על בחירתי (העולם הזה 778) היא, מנקודת הראות הרפורטנית... בסדר נמוך. יצחק קריב, ראש העיר, ירושלים

גודרמן והקיסרי

הואילו נא לאחל התלמה מהירה לפול גולדמן גם בשמי. הכתבה שלו על החתך הקיסרי (העולם הזה 782) היתה דוגמה כיצד יש לצלם בצורה איסטית את המאורע החשוב ביותר בחיי האדם, מאורע שאנו מתביישים בו, משום מה. דבורה גוט, רחובות

מאלף ביותר. סידרת תמונות דומה לא ראי תי כשום עתון בעולם.

רופא, תל-אביב

למה להכנס לכל הטירחוה הואת כדי להביא לעולם ייצור מסכן שיהיה במלחמת העולם השלי שית?

נחמה שורר, תל-אביב

הקוראה שורר אופטימית. עד שיגדל הילד יספיק לרואת את מלחמת העולם הרביעית.

פרי לב

בארצנו הרבה ערים המשתרעות על שטחים נרחבים. בכל חצר בערים אלה נטועים כמה עצים רובם עצי סרק שאינם מביאים כל תועלת. להפך הם מנצלים את האדמה בצורה כזאת ששום ירקות אינם יכולים לצמוח מתחתם. בעזרת חוב עירוני שיצאה על כל בעלי הבתים לכרות את עצי הסרק ולא ירשה להם לנטוע במקומם אלא עצי פרי תרשנה שתי משרות: יאופשר גירול ירקות בחצר; מאות אלפי עצי פרי יניבו מקו ארבע שנים סירות.

הנך או עונש?

בתחיל את העולם הזה (778) נדהמתי ממש כאשר מבטי נתקל בתמונה מאד מוכרת. והיא תמונתו של יצחק ויינברגר, עם מספר על זהו המסלף את האסיר. לא האמנתי למראה עיני. האם יכול להיות שהיהודי הפלמתיק, החכיב, ה הברותי, החלוץ, המלא אידואליים יהפך לפושע הברזח מפני חוק, אני שהכרתי היטב, יודעת איזו תועלת אדם כזה יכול להביא למדינה. דאי ישנם עוד הרבה כאלה בבית-סוחר היושבים ב אספ מעשה, ונתנים מהסדרים והנתאים המצוי ינים ואפילו אן את מתנענים במיוחד לחופש. אני שאלתי כעת, מה ההכמה שברבר? הממשלה מוצאה הן כדי לרקים מוסר כזה, בלי תועלת ממשית. לו היו מחזיקים את האנשים, לו היו משתדלים להפך אותם לבני אדם, על ידי הכי רעיון הנוכח נכונ ודאי שהיו מצליחים. אם דיוקא רוצים להעניש אותם, הרי היו יכולים למצוא דרך אחרת, שהיתה מביאה גם תועלת. למצוא מחנה עבודה בנכ.

אלמונית, תל-אביב

חילול שבת?

היה ברצוני לדעת באיזה אופן הגיעו בנגריוון ושרת משרדות קרן קיימת בצפון העיר ומרמת-נ לבית הכנסת הגדול בתל-אביב בראש השנה (העולם הזה 781).

יוסף חסיד, תל-אביב

העולם הזה לא בלש אחרי צעדיהם.

היא, למען לא תפגע יעילותם.

אחרי שמנגנון החקירה יסיים את פעולתו, יש לקבוע בצורה אחראית ביותר את מידת אשמתו של האיש - אם נמצא אשם בעוון פלילי, תהיה חובה למסור את הפרטים לי משטרה. אולם, לדעתי, אין להסתפק במנגנון הכבד והמסורבל של החוק. צעירים רבים בארץ חולמים על מעשי אלימות. הפצצה נראית להם כפתרון יעיל גם לבעית השחיתות. אינני גורם כך. ישנם אמצעים הרבה יותר חזקים, הרבה יותר חינוכיים, מאשר הפחד הגופני הגס. אני מתכוון למשהו שיהיית קורא לו "כפיה מוסרית". אם יעיל אדם שבשעותו מעשים מסוימים לא יראה כפקח, אלא יהיה מנוה על ידי החברה, נושא לבז ולבחילת חבריו, הרי נוצר גורם בולם חזק מאד.

ישנן מאות דרכים בהן יכול ציבור מאורגן, מודרך על ידי קומץ אנשים בעלי הכרה, להפוך לחץ מוסרי זה לכלל נשק אדיר. הוא יכול להפוך חיי אדם מוחשת לגיהנום. ה לא יהיה זה רק כלל להענשה. כמעשה ה טרור. יהיה זה בראש וראשונה כלי לחינוך הציבור, לחינוך העבריים עצמם. אחרי הכל, האדם העושה מעשה שחיתות אינו אלא חולה הגנוע במחלת רוח. אין לשאוף לחסלו. המטרה צריכה להיות לרפא את מחלתו, שהיא מחלת החברה.

האמת היא שאפשר ללחום בשחיתות. כל מעשה נלוז, יש היודעים עליו. האדם מבחין בשכנו המקים לעצמו בית, אף כי לא היה לו רכוש שונראה לעין. יודע האדם אם מכרו, שומר נבל מציע למכירה סחורות מפותקות. הפקיד במשרד הממשלתי יודע כשמנהלו עושה מעשים היכולים להיות רק תוצאה של קבלת שוחד. והוא הדין לגבי כל מעשה אחר.

מה עושה האיש היודע על מעשה שחיתות? כרע, לא כלום. הוא שותק, ואין הוא מרגיש שיש לו כח הו עצמו והפך שותף לפשע. מכמה בחינות הוא אשם יותר מאשר עושה המעשה, כי אחריותו של האדם ההגון גדולה יותר.

מה הוא יכול לעשות? הוא יכול לגלות את הדברים לממונים על האיש. אך לרוב יש לו ההרגשה שהממונים יתפו על המעשה, יראו אותו בעיני האינטרס המפלגתי הצר. כך עשו רוב הסוכנות, כשקיבלו את דו"ח שמוראק.

יכול האדם לפנות אל המשטרה. זוהי חובה אורחית. אולם האזרח הרגיל ועודנו נרתע מבעשה הנראה לו, משום מה, כהלשנה. ויש גם סיבה הרבה יותר חשובה: לרוב אין הויעה אחרת מגור של חש. אין היא מס פיקה עדיין כדי לנסח האשמה מפורשת. חוקש האדם להסתפק בנושאים של הוצאת דיבה, וחושש הוא ממתן עדות משפטית. הפתרון לבעיה היא הקמת מנגנון של חוקרים מתנדבים, שיקבל אינפורמציה על כל דבר חשוב, יחקור בעצמו אם יש יסוד לחשד או לאו. אסור יהיה לו לקבל אינפור מציה אלמונית; אך הוא יוכל להבטיח את שמירת שם המודיעים בסוד.

אין בלבי ספק שאם מנגנון כזה ירכוש לעצמו אמן, יקבל מכול של אינפורמציה, הוא יהיה זקוק למתנדבים רבים, שיקבלו על עצמם את עבודת החקירה. השתייכותו של חוקרים אלה תצטרך להיות סודית אן

השער

יתכן וזו הפעם הראשונה שיהודית בן-אמוץ, הרקדנית הירושלמית הצעירה, נתקלה בשטר. אולם אין זו הפעם הראשונה שהיא נתקלה בהעולם הזה: היא כבר הופיעה פעם על שעריו (העולם הזה 720).

אז היתה יהודית חילית בסגל ה"הדו", חלמה על קאריירה של ריקודים. העורך לא התיחס אל דבריה ברצינות רבה מדי: צעירות כה רבות חולמות כיום על קאריירה של ריקודים. אולם יהודית היתה עקשנית, השיגה תוך שנתיים שני הישגים חשובים: היא מופיעה על הבמה, והיא נישאה לאיש. האיש הוא צעיר בשם ממה, שנחשב פעם למלך-היופי של פלוגת טועלי-שמשון (שם השתתף, בשעות הפנאי, בכמה עשרות פעולות).

צלם העולם הזה תפס את יהודית בן-אמוץ (יותר נכון, כהן) בשנית בהופיעה בבאלט של האופרטה הלנה חיפה בתיאטרון המוזיקלי (ראו עמוד 16). היתה זאת נקודת השיא בהצגה משעשעת מאד, לפני אולם מלא צופים צוהלים. אגם, כשהיתה לפרים הצעיר הבחירה בין שלוש האלות. לא היה בהן מראה, אלא בחברתה, וינהוגו וילברמן. אך נתכן כי ידע שיהודית נשואה. דוקא לבעל שהוא. לקנאתם של רבים, צעיר וחזק יותר מאשר מנלואס הזקן.

אצל הישראלי או הבריטי הממוצע תופסת העבודה רק חלק בחייו הנפשיים. הוא מעונין יותר בעשרות דברים אחרים — מוסיקה, ספורט, פוליטיקה, ספרות, אוסף בולים או נשים צעירות. לא כן האמריקאי הממוצע. הוא מעונין במקצועו ובמקצועו בלבד.

זרים מתרשמים בדרך כלל מרמת המחיה הגבוהה של האמריקאי הפשוט, הנוסע במכונית חדישה משלו (שהוא מחליף אותה כל שנתיים-שלוש בחדישה יותר), מחזיק בביתו מכשיר טלפון, מקרר חשמלי ועשרות כלים נחוצים ובלתי נחוצים, אוכל כמויות עצומות של מזון יקר. אולם אין זה רואה את הצד השני של המטבע: את מתח העבודה העצום של האמריקאים בכל המקצועות. יום עבודה של 10, 12 שעות הוא דבר כמעט רגיל. מכאן שהאדם האמריקאי מזדקן בגיל הרבה יותר צעיר מן האדם האנגלי.

הישגי האמריקאים נובעים מאומץ העבודה. הספורטאים הזוכים באולימפיאדות בודאות של מכוונה עובדים אימונים ששום ספורטאי בעולם (מלבד הסובייטים) לא היה מסכים להם. חוזים מסחריים, גם על ענינים קטנים, משתרעים לאורך

ליפוי עצמה במכוניו. האשה נוהגת במכונית הבעל, אחרי שהביאה אותו למקום עבודתו. או אף במכונית של עצמה. הצד החיובי בהשפעת הנשים: היא מהווה מעצור לכל תעמולה מלחמתית. כל מועמד חייב לפחות להבטיח לכוורת האמריקאית שישג את השלום, להאשים את יריבו בהשגת שלשלת שהביאה, למשל, למלחמת קוריאה. פרוק הנשק הנמהר ושחרור הצבא המלחמתי האדיר למחרת יום שביתת הנשק עם יפאן, גם הם נבעו מהשפעה זו של האמהות על פעולת הממשלה.

★ חשק מרחבי

כל הדבורים על פעולתה הבינלאומית של אמריקה נובעים לרוב מאידיעה מדהימה של עובדות הכלכלה האמריקאית. במרחב האמריקאי האדיר יש כמעט כל הדרוש כדי לפרנס ולכלכל את האדם האמריקאי. גם בעלי המיסעלים העצומים ביותר חושבים בראש וראשונה על השוק המקומי, מקדישים תשומת-לב מעטה לשוקים זרים. אמריקה מיצרת את הבשר, העור והצמר הדרוש לה,

האינדיאנים חיים באיזורים סגורים (כדומה לערבים בימישאל הצבאי הישראלי), ואיזורים אלה נמצאים לרוב על אדמה חקלאית רעה ביותר. רק בכמה מקומות התגס הגורל בלבנים, משנתברר כי האדמה היתה רעה מפני שנמצא מתחתה נפט.

עניני האינדיאנים מנוהלים על ידי פקידים לבנים, שהם מעין אפוסטרופסים. רוב האינדיאנים חיים בעוני ממאיר, רחוק קים מאד מן הרומנטיקה של ספרי הילדים.

אויבי אמריקה מתרכזים בעיקר על הבעיה הכושית. שחוריה העור הובאו על ידי סוחרים עבדים מאפריקה, לעבר את שורת הכותנה של מדינות הדרום. מספרם קרב כיום ל-15 מיליון, כעשירית האוכלוסייה.

מצב הכושים שונה בכל מדינה. רובם מרוכזים עדיין במדינות הדרום. שם הם נחונים במצב של קיפוח מתמיד, לומדים בבתי-ספר משלהם, גרים בשכונות משלהם, עוסקים ברובם בעבודות בלתי מקצועיות. מפאת השנאה הגזעית הגרו רבים צפונה, שם מצבם נוח יותר, אף כי גם שם מסרבים לעתים קרובות בעליבתיים לבנים להשכיר להם

קצין משטרה כרדיפה אחרי פושע... להשתמש בנשק חס כדי להרוג...

חובבות כדור-כספים מעוררות את קבוצתן... המגיעה לעתים למחמים של שגעון המוני...

בני-עשירים בלוסיאנג'לס... החלל תפוס ע"י עניני מין...

דירות, מחשש פן ירד ערך הדירות. לאמריקאים יש שלש טענות להצדקת עצמם: מצב הי כושים הולך ומשתפר בלי כל ספק (משפטי הליניץ) כמעט נעלמו, כושים חדרו למקצועות רבים, ראלף בניץ עשה קאריירה בינלאומית; רמת המחיה של הכושים גבוהה מזו של רוב עמי העולם; עמים מתחסדים רבים נהנים באותה צורה במיעוטים הלאומיים שלהם (בישראל בערבים, אנגליה בכושים).

★ נוער חסר תכלית

הנוער האמריקאי דומה לנוער אחר בעולם אחרי המפכה גדולה (המהפכה התעשייתית של צעירים מסוגו של הנרי פורד), המוצא את עצמו פתאום ללא יעוד ומטרה. הוגי הדעות האמריקאים מאשימים את הנוער בהאשמות הדומות לאלו שהוטחו נגד הנוער הישראלי מאז תום המלחמה: צניניות, חוסר נכונות להתנדב וכו'. ההבדל העיקרי הוא שהחלל בלב הנוער האמריקאי תפוס על ידי עניני מין, המעסיקים את הצעיר והצעירה הממוצעים בארצות-הברית בצורה

במישורים של המערב; מגדלת את הכותנה, האורז והטבק בשפלה הדרומית-המזרחית; את החיטה בשדות האינסופיים במערב-התיכון; את הפירות בכל ימות השנה בפלורידה ובקליפורניה. יש לה יותר נפט מאשר לכל שאר חלקי-הדבול יחד. יש בה מדינות של גידול עצים, מדינות של נחושת, מדינות של ברזל ומדינות של פחם. כל חמרי הגלם האלה נעים לאורך פסי הרכבת שלה, שיכלו להקיף שש פעמים את קו המשוה, או על פני הנהרות והאגמים הגדולים. אמריקה זוקקה רק לחומרי גלם מועטים מן החוץ: לקפה, המשקה הלאומי, מברזיל; לגומי מאיי אינדונזיה (המוחלף עתה יותר ויותר בגומי מלאכותי); לאורניום מן הקונגו הבלגי לייצור פצצות האטום.

בעוד שהחלק הארי מכל הבא אל פיו ואל דירתו של האזרח הישראלי בא מעבר לים (תמורת מטבע זר יקר), מוציא אמריקה רק 5% מהבנסתה הלאומית על היבוא, וגם יבוא זה בא ברובו המכריע מארצות היבשת האמריקאית. הייצוא האמריקאי מורכב בעיקר ממוצרי התעשייה של מופע-לי הענק. מכאן שגם אנשי המשק האמריקאי מעונינים אך

של מאות סעיפים. דבר רגיל הוא לעורך-דין להכין עשר עד עשרים טיוטות, בוא אחר זר, לשנות אותן ביום ולהכתוב אותן בלילה מחדש למשמורת של כתבניות, למסור אותן להדפסה בשעות הבוקר המוקדמות על מנת שתהיינה מוכנות לשנויים נוספים למחרת היום. מכאן גם התאווה האמריקאית להישגי ייצור כמעט דמי יוניים, תאוה שהולידה את הסרטינג' ואת המהפכה התעשייתית של המאה ה-20. האמריקאים אוהבים תכנון מדויק, לפרטי פרטים, לפני התחלת העבודה, מוכנים להקדיש גם בימי המלחמה שנה-שנתיים לתכנון, כדי להגיע אחר כך לייצור בממדים אסטרונומיים. גם בצבאם שורת רוח מקצו עית זו, רוח שהיא בהרבה יותר אכזרית, נמרצת ותכליתית מאשר, למשל, בצבא הבריטי, אשר צעירים ישראליים כה רבים ראו את פעולתו מקרוב.

★ גן העדן לנשים

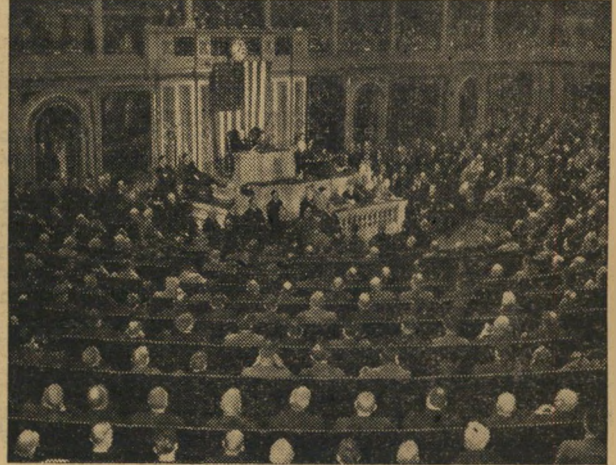
אין מדינה בעולם אשר בה תופסת הנשים עמדה כה מרכזית, בראש ובראשונה, בחיים הפוליטיים. בעוד שהגבר

הארי טרומן באסיפת המפלגה הדימוקרו... מפא"י והפרוגרסיביים, יחד עם בעלי האחרון

הפגנה פוליטית בעזרת רגלי בחורות... שיטות תעמולה, הקוחות מן הקרקס...

מושב משותף של שני בתי הקונגרס... כדי שלא יתקבל שום חוק בחיפזון...

הרבה יותר גלויה מאשר את חבריהם בישראל. ייתכן שאחד הגורמים הוא כי הנוער האמריקאי נתון להפצצה כבדה יותר של סרטים היליבודיים. "תוכן" אחר הוא הלהיטות אחרי הספורט, המגיעה לעתים לממדים של שגעון המוני.

האיילת הרגיל של הצעיר האמריקאי הוא להרויח הרבה כסף בדרך הקצרה ביותר, לרכוש לעצמו את כל המותרות שהם הסמל החיצוני והמקובל לערך האדם ולמעמדו בחברה, אולם אין ללמוד מכך שנוער זה הנהו רכרכי מיסוד. דו, במלחמת-העולם ובמלחמת-קוריאה הוכיח החייל האמריקאי את עצמו כאדם קשה-עורף ובלתי-רגשני עד כדי אכזריות.

חוסר רכרכיות זו מתבטא גם באופי הפשעים באמריקה, שם נוהגים גם הפושעים וגם המשטרה להשתמש בנשק חם כדי להרוג. הפשע מאורגן כעסק מסחרי בעל ממדים עצומים, המשתף פעולה במקומות רבים עם המפלגות הפוליטיות המקומיות ונהנה מחסותן.

במעט בכל הנעשה בעולם (פרט לאיום הקומוניסטי, המסכן את מעמדם בקרב מדינות שלהם). מכאן גם הרגשת העושר והבטחון העצמי המרגיז כל כך של האדם האמריקאי, הרואה בכל צרות העולם תוצאה ישירה של בורות הורים, שאינם מבינים שעליהם להתאחד במדינות-ענק מרחביות, כמדינתו שלו.

★ השחורים והאדומים

ראשוני המתישבים באמריקה הצפונית מצאו כמיליון אדומי-עור (שצבע עורם האמיתי הוא גחן חום-צהבהב או חום-אדום), יושימים למסורת ולתרבות עתיקה, שהורשה ללבנים, בין השאר, את הטבק, תפוחי-האדמה, השועועית, העבכניה, הדלעת, הכותנה, הגומי, הכינין והקאקאו. המלחמה הרצח והמגיפות עצמנו את מספרם עד לפחות מחצי מיליון כיום, אם כי עתה הם שוב מתרבים במהירות.

שקוע כולו בעבודתו הקדחתנית. מתיחס אל הפוליטיקה כאל דבר של כובו זמן, האשה פנויה לזה. מכשירי החשמל הביתיים, שיהררו אותה מרוב עבודת הבית. על תנורה החשמלי היא מבשלת מאכלים מוכנים ובקופסות. היא הולכת לחברות נשים, למועדונים. יש לה פנאי להאזין לרדיו, להסתכל בתכניות הטלפזיה. כשעמדו אייק או סטיבנסון לפני המיקרופון, ידעו שכמעט כל מאזיניהם הן נשים, וכי נשים אלה תקבענה עבור מי יצביע הבעל. השפעת עובדה זו על הגיון המצעים המפלגתיים, ועל רמת דבריהם של המועמדים, אינה טעונה הסבר.

גם בשאר השטחים רב כח האשה מכח הגבר. הנשים מחזיקות בלמעלה מ-50% מכל הרכוש במדינה. בעוד שהגבר האמריקאי לובש בגדים פשוטים, מבזבזות הנשים הון על בגדיהן. הפקידה הפשוטה ביותר בארצות-הברית לבושה בבנות הולנדיות בכריטיניה, מקדישה חלק ניכר מזמנה ומכספה

סרטי הוליווד, שהפכו את הפושעים לגיבורים לאומיים, אשמים במידה רבה לזריעת זרע האלימות בדרך הצעיר.

האומה מול המדינות

הנחת היסוד עם הקמת ארצות הברית של אמריקה (השם הנכון: "המדינות המאוחדות של אמריקה") היתה כי כל אחת מן המדינות השותפות לברית תהיה ריבונית לחלוטין, פרט לסמכויות שנמסרו במפורש לממשלת הברית ("הממשלה הפדרלית").

ממשלת הברית מוסמכת לטפל בענייני חוץ והגנה, ובענייני מסחר הנוגעים ליותר ממדינה אחת. כל שאר העניינים — בית-המשפט, המשטרה, החינוך, הבריאות — נתונים לסמכות הבלעדית של כל מדינה, אשר לכל אחת מהן חוקים משלה, שונים מחוקי שכנותיה, בתי-החוקים משלה ומושל משלה.

יערץ הרוצה להעביר סחורה מקליפורניה לניו-יורק יצטרך לטפל בתריסר מדינות, שכל אחת מהן דורשת ממנו דרישות שונות. המצב כה מסובך שמעמד עורכי-דין תופס עמדה במוקד במדינה, וכ-95% מכל חברי הפרלמנטים שייכים למקצוע זה.

עיקר פעולותיה של ממשלת הברית נובע מסעיף החוקה המסמיך אותה לטפל בענייני מסחר בין המדינות. מליים פטור סוחר אלה נותנת מקום לאלפי פירושים, ולמריבות אין-סופיות בין ממשלות המדינות ובין ממשלת הברית. גם במערכת רבת-הבחירות הנוכחית הפכו סעיף-מהחוקה, כשהרפובליקאים טוענים כי הנפט הנמצא מתחת לפני הים שייך למדינות הנפרדות, בעוד ה"דמוקרטים דורשים להעביר את רשות ממשלת הברית. גם כל תכנית הגדולה של רוברט המנוח ("הניו-דיל"), שהפעיל את כוח ממשלת הברית להקלת המצוקה ההמונית אחרי השבר הגדול, הסתמכה על סעיף זה.

האמריקאי הממוצע חושב את עצמו קודם כל לאזרח מדינתו. הוא מדבר על "האומה" כשהוא מתחנך לאוכלוסית כל ארצות-הברית.

הנשיא מול הקונגרס

מדינות אירופה (וגם ישראל) נולדו או גדלו תוך גלגולות בלתי פוסקות. ממשלה חזקה ויעילה היו צריכות לקום מטרם בפני עצמה, צורך קיומן הלא-יציב, אולם ארצות הברית נולדה תוך מרד בשלטון המלוכני, ומנסחי החוקה שמו לבנגד עיניהם כמטרה עליונה משטר שימנע את התהוותה של ממשלה חד-קפה ויעילה, שתהיה מסוגלת לדכא את האזרח.

עיקרון היסוד הועתק מן הפילוסוף הצרפתי צ'רלס לואי מונטסקייה, שהציע לחלק לחלוטין בין שלוש סמכויות: שלטון (חוקת החוקים, ביצוע החוקים והשיפוט על החוקים), לכן הקימו האמריקאים כמעט שלוש ממשלות נפרדות, בלתי נלויות לחלוטין זו מזו, אשר שום פעולה לא תיבצע ביניהם בלי הסכמת כל שלוש: שני בתי הקונגרס (המחוקקים את החוקים), הנשיא (המנהל את עבודת הממשלה) ובית המשפט (עליון הדואג ששום חוק ושום פעולה ממשלתית לא יסתרו את החוקה).

המלחמה בין הקונגרס והנשיא היא עובדת היסוד בפרויקט האמריקאי. לעתים קרובות קורה שהנשיא שייך למפלגה אחת, והקונגרס לקונגרס למפלגה שניה. גם כשהרוב בקונגרס שייך למפלגתו, אין חבריו רואים את עצמם מחויבים להצביע בעד החוקים שהוא מציע, ולעתים קרובות קורה שבני מפלגתו של הנשיא בקונגרס מונעים בעדו מלבצע את המדיניות אשר למענה נבחר עלי-ידי העם.

בית-הנבחרים נבחר אחת לשנתיים, וחברי הסניט נבחרים אחת לשש שנים (כל שנתיים נבחר שלישי מחברי הסניט). רק ירייה גם השבועי. שום חוק אינו יכול להתקבל מבלי ששני הבתים יסכימו לו, וכיוון שהמספרמנט של הבתים שונה מאד, הרי עוברת לרוב שנה עד שמחוקב על דעת גליהם חוק של פשרה. אם הנשיא מטיל "וויטו" על פשרה זו, מתחילה כל הפרוצדורה מחדש, וגם אחרי החלטה שניה דרושים שני שלישים בכל בית כדי להתגבר על הוויטו). כול בית המשפט העליון לבטל את החוק, כנגד לחוקה. השיטה כולה נקבעה במתכוון: כדי שלא יתקבל שום חוק בחיפזון, בהשפעת רגשות המוניים בני הלוף.

הנשיא אינו אחראי בפני איש ואינו מופיע כלל בקונגרס, ומרכז בידו את כל הסמכויות של הנשיא, ראש הממשלה ושר הבטחון בישראל. הוא ממנה כמעט את כל הפקידים (כמעט כל המשרות נחשבות כשלל חוקי של המפקדה המצוהלת בבחירות, ושירות אזרחי בלתי-מפלגתי כמעט אינו קיים, דבר הפותח פתח לשחיתות עצומה). הוא המפקד על הצבא והצי. הוא ממנה את הממשלה ומפטר אותה כרצונו. סמכויותיו והיקף עבודתו במדינה כה גדולה הם עצום, וימים ומעטים הנשיאים שהאריכו ימים. במקרה של מות נשיא נכנס סגנו, אוטומטית, לתפקידו, עד לטיום תקופת כהונת הרגילה.

החוקה ובית המשפט

חוקת ארצות הברית נתקבלה לפני 165 שנה, כשצרפת היתה מלוכה אבסולוטית, גרמניה ואיטליה היו מפותחות לנסיכויות קטנות, באירופה לא היו עוד כבישים לכרכרות הסוסים, כאשר הרכבת, אנית-הקיטור והחשמל עוד היו חבוים בחיק העתיד. מאז חוקה החוקה רק מעט. היא מהווה מסמך קצר מאד, המאפשר במציאות המאה ה-20 מיליון פירושים, אשר מנסחי החוקה גם לא "חלמו עליהם. בעיני כל אמריקאי קרובה קדושת החוקה לקדושת התנ"ך.

המוסד המוסמך להחליט מה חוקי לאור החוקה ומה אינו חוקי, הוא בית-המשפט העליון, אשר שופטיו מתמנים (על ידי הנשיא) עד ליום מותם. בית-המשפט יכול לפסול ברוב דעות כל חוק וכל צו, והוא משתמש בסמכות זו ביד רחבה מאד. בשעתו עצר משך כמה שנים את כל תכניתו המהפכנית של הנשיא רוברט. השנה סטר על לחיו של הנשיא טרומן, כשקבע כי העברת מיפעלי הפלדה לרשות הזמנית של הממשלה (כדי למנוע בליתי-חוקית) וחסרת חוקף.

לעתים קרובות מאד קורה שחברי הקונגרס, ואפילו הנשיא, מקבלים חוקים פופולריים אך רעים בעיניהם מתוך ידיעה ברורה שבית-המשפט יפסול אותם, וכך נשמר חינם בעיני ההמונים והחוק הרע אינו מקבל חוקף.

הפיל והחמור

כל השיטה הפוליטית בנויה על קיומן של שתי מפלגות

ארצות-הברית ומרחב אסיה הקדמית — בקנה מידה אחד

חשובות בלבד. אולם במדינה שהיא יבשת שלמה, לא תיתכן למעשה מפלגה בעלת אופי אחיד, ולפיכך אין מפלגה אמריקאית דומה לשום מפלגה בעולם (ובדואי לא למפלגה יש-אלית, שגם היא חזיון מיוחד במינו).

אופין שונה, ואף נוגד לחלוטין. הדבר המאחד היחיד הוא הרצון המשותף להגיע לשלטון ולחלק את השלל. בקונגרס קיים מצב בו מצביעים רוב החברים הדמוקרטיים דרך קבע עם חלק מן החברים הרפובליקאים נגד חלק מן החברים הדמוקרטיים (נציגי הדרום) המשתפים פעולה עם רוב החברים הרפובליקאים נגד נשיאם שלהם.

המפלגה הדמוקרטית (שסימלה החמור) היא הותיקה מן השתיים. מיסדה היה תומס ג'פרסון, שהקים את הברית בין הרפולטריון הצפוני (מורכב ברובו מעולים חדשים, בהנהגת האירים ובעזרת היהודים) והאצולה של הדרום — ברית ה"קיימת עד היום הנה. היא הוקמה נגד המפלגה הרפולטרית של אז והרפובליקאית של היום, מפלגתו של אברהם לינקולן ששלטה מאז מלחמת האזרחים כמעט ללא הפסק עד בחירתו של פרנקלין רוזבלט.

מאז בחירתו של רוזבלט ב-1932 (אחרי המשבר הגדול, ולשם היסוד) שולטים הדמוקרטים, ופרשנים רבים סבורים שהמציאות הפוליטית בארצות-הברית שוב אינה מאפשרת רוב רפובליקאי. הגנרל איינוואור נתמנה כמועמד במפורש כדי לשנות מציאות זו וכדי למשוך את המפלגה הרפובליקאית (שסימלה פיל) את הברחים המתקדמים, החוששים מפני שליטתו הבלתי-מרוסן של אילי הרום הרפובליקאיים השמרניים. תנועת הפועלים מפולגת לשני ארגונים גדולים, שניהם אנטי-קומוניסטיים בהחלט, שהחבל הרעיוני ביניהם ועיר (פדרצית העבודה מארגנת את הפועלים לפי המקצועות, וקונגרס הארגונים החרושתיים מארגן אותם לפי המפעלים), שניהם תומכים לרוב (וגם במערכת הנוכחית) במועמד הדמו-

הרעיון והמכונה

אין להסיק שהבחירות מוכרעות בעיקר על בסיס רעיוני. להיפך, קובעים הרבה גורמים שאין להם שום שייכות לעניינים של אידיאולוגיה או קו פוליטי ארצי. לא זו בלבד שכל מועמד משתמש בכל תכסיסי התעמולה, ביניהם הלקוחים ישיר מן הקרקס ומבמת-הרביב, אלא שפניתו אל בוחריו על-לה להיות מקומית גרידא, הבטחה לתת יתרון כל שהוא למפלגה מקומית מסוימת, או לחלק משרות למנהיגיו של ארגון השולט על כמה מאות אלפי קולות.

אולם הגורמים העיקריים בחשבון כולו הם המנגנונים המפלגתיים (הקרויים "מכונות"), השולטים בכמה ערים גור-לות וגם בכמה מדינות. מנגנונים אלה בנויים למעשה על שיטה מאורגנת של שחיתות, שהיא מיוחדת במינה.

דוגמא למנגנון כזה היא טאמאני הול המפורסמת לשימ"צה, המנגנון הדמוקרטי ששלט זמן רב בעיר ניו-יורק. מנגנון כזה עושה טובות קטנות בלתי-ספורות לאזרחיה, בשטח חלוקת המשרות, ההגנה המשפטית ומתן שירותים עירוניים תמורת קולות בבחירות. כספו מופק מתרומות המיפעלים אשר המנגנון מעביר להם הומונות עירוניות. כל זה נעשה בגלוי ולעניי כל. רק לעתים רחוקות מאד ישנה מחאה ציבורית נגד נוהג זה.

שיטה זו קיימת בשתי המפלגות גם יחד. המנגנונים הדמוקרטיים שולטים ברוב הערים הגדולות, בעוד שלמנגנונים הרפובליקאים השלטון ב"חלק גדול מן המדינות. כך קיים מצב שהמפלגה, שהיא עד היום אופוזיציה בשטח הכל-ארצי, היא מ"לגת השלטון במדינות רבות, דבר המוסיף לחס"בוכת החיים הפוליטיים. אלא שהאמריקאים סבורים שתסבוכת זו קטנה בהרבה מזו השררת ב"יבשת אירופה, הומוה ב"גדלה לארצות-הברית, על מדינותיה המסוככות, ושנאותיה הלאומיות, מר"רשת לומנים עתיקים.

מערכת הבחירות

נשיא ארצות הברית נבחר ב"מועצת בוחרים". המועצה מורכבת מנציגים כל המדינות, ומספר הנציגים של כל מדינה נקבע בהתאם לגודל אוכלוסיתה. פירוש הדבר שהנשיא אינו נבחר ברוב קולות הבוחרים בכל רחבי הארץ. עליו להשיג רוב בכל מדינה ומדינה לחוד, כי המפלגה הזוכה ברוב ב"מדינה מסוימת בוחרת ב"כל הנציגים שלה במועצת הבחורים. באופן תיאורטי יכול מועמד אחד לקבל רוב מוחלט של הקולות הרוב שלו מתרכז בכמה מדינות.

בין שתי המפלגות, אשר חבריהן הרשומים בוחרים ב"בחירות ראשוניות" את מועמדי מפלגתם — עומד ציבור גדול מאד של בוחרים, ב"בלתי-תלויים", היינו בוחרים שאין להם השתייכות מפלגתית ברורה. בוחרים אלה הם המכריעים, למעשה, את הבחירות, ושני הצדדים צרים עליהם בסיסמאותיהם.

אייק, המועמד הרפובליקאי, משתמש בעיקר בסיסמאות של "מלחמה בשחיתות ובקומוניזם". הוא טוען שכל מפלגה הנמצאת זמן רב מדי בשלטון (במקרה זה, 20 שנה) מוכרחה לגרום להתנהונות מוסרית ולשחיתות המנגנון, דבר שהוכח בשערוריות הרבות שנתגלו במנגנון הממשלה בשנה האחרונה.

במדיניות-החוץ, טוען אייק, הדמוקראטים גרמו לאבדון סין, עקב אמנות המופרות בסטאלין ובמאוי. סוכנים קומוניסטיים, שהסתגלו כביכול למשרד החוץ האמריקאי, גרמו לכך. כבאיכות הבוחרים העשירים טוען אייק גם נגד פסל המיסים הכבד (הדרוש למירוץ ההודיניות), מכריו שיגרום להרס הכלכלה האמריקאית מפנים ולנצחון הקומוניסטים. עדלי סטיבנסון, היודע לאמריקאים פחות מאינוואואר, אך נתגלה במפתיע כאישיות ממדרגה ראשונה וכנואם מוכשר, מגן מנגינה הפוכה: הדמוקרטים הצילו את אמריקה מחוצאות המשבר הנורא של 1929, גרמו לעליה חסרת תקדים ברמת-המחיה של הפועל והאיכר. אם יצחאו הרפובליקאים, ילך כל זה לאיבוד, ובמקום מדיניות-חוץ נבונה ושקולה יבוא תור ההרפתקאות.

שתי הגישות כחאת הן, כמוכונ, דמגוגיה גסה. אולם הדבר אינו מפרע לאמריקאים. כדי שמפלגה אחת תשיג רוב מוחלט בשטח השווה לשטחן של למעלה מתריסר מדינות אירופיות, דרושה מנה הגוונה מאד של דמגוגיה.

השם הוא אינדיאני, בא לסמל את האמריקאיות הטהורה של המייסדים. אלא שמאז השתלטו להזיון המהגרים האירים והאיטלקיים על הארגון, אשר מתוך שורותיהם יצאו כמעט כל ראשי-העיר בשנים האחרונות.

העם

ליל מנוחה

אם להאמין לסופר הארץ, הרי סובלת תל-אביב מצרה חדשה, שאינה מניחה לאזרחיה לישון שנת ישרים. מליוני צרצרים מתעופפים בחלל העיר (או בדמיון הסופר) בלילות, מקימים בשיפשוף כנפיהם, שאון מחריש אוזניים. מזוינים במקלות ולבושים בפיגמות יצא צבא האזרחים להכות באויב ולהיאבק על שנתו. אולם הצרצרים לא היו היחידים שהנידו שינה מעיני האזרח המודאג. לא פחות הדאיגו אותו השמועות שנופצו לפתע באלף מקומות שונים, כאילו עומרת הממשלה להחרים 40% מכסף האזרח. היו רק שני הסברים למבול פתאומי זה של שמועות אחריות: (א) הן נכונות, (ב) הן הופצו על ידי ממשלת השוק השחור, כדי להניע את האזרחים לבבון מיד את כספם המזומן, להעלות בכך מחיר הזהב שירד פלאים בחצי השנה האחרון, גרם להפסד יום עצומים למחזיקיו.

לשאר האזרחים, שאין להם כסף בבנק או זהב בארון, ואשר גם מכת הצרצרים המסתוריים פסחה עליהם, היה מיבחר גדול נוסף של דאגות, לפי היעם והנטיה האישית: מבול האסונות, בכל רחבי הארץ, התנפלות העולים החדשים על המשטרה ליד חדרה והפגנות עולים בכל רחבי המדינה, הריב הפנימי בשתי מפלגות חשובות (מפ"ם והפועל-המזרחי) וחר סר ממשלה בעל-רוב. אם בכל זאת ישן האזרח שינה מתוקה (ורוב האזרחים עשו זאת, כנראה) הרי יש לזקוף את הדבר על חזוק עצביו.

הממשלה

אוי לכלב!

„אוי לכלב שאינו יודע לנבוח!“ אמר המוכתר של כפר ראמה בגליל על נציגיו בכנסת, חברי הטיחה הרביית הכפופה ל"מפא"י. הוא התכוון למצב המזרז של נציגי מיעוט מרוכז (לדעת עצמו) התומכים במ"י שלה בלי לקבל כל תמורה (פרט לתמורה החדשים על המשטרה ליד חדרה והיתרונות הנובעים מכך למשפחותיהם). השבוע נשמע בחלל משהו הדומה לנביחה. אמנם, היה דרוש כושר שמיעה מפותח מאד כדי להבחין בה, אך לא היה ספק שהכלב חלל לכשכש בזבז למראה אדוניו, השמיע קולות של אייהסכמה.

גרם לכך מצב אויביקטיבי: לרגל פרישת הסייעות הדתיות הקיצוניות כן הממשלה אין היא יכולה להתקיים אף משך יום אחד בכנסת בלי שתורמנה המש"ה הידיים ה"ערביות לטובתה. בעלי הידיים האלה הם סוף אל-דין אל-עובי, פארט חמאן, צאלח חסן חניפס, השייך הדרוזי הצעיר ג'בר מועדי ומסעף קסיס. במצב זה קשה אפילו לחבר-כנסת ערבי להסביר לבוחריו מדוע אין הוא דורש את קיום ההבטחות המינימליות שהובטחו להם על ידי ראשי מפא"י בשעת הבחירות: מתן פנסיה זהו לכל הערבים הנמצאים בארץ באר-פן פחות או יותר חוקי, החזרת האדמות

הבלתי-מעובדות שנלקחו מן הערבים, נמסרו לקיבוצים יהודיים. את הדישה העיקרית של כל ערבי ביש-ראל — ביטול הממשל הצבאי — לא העזו הח"כים הנאמנים להשמיע גם הפעם. הם השאירו אותה למק"י, ששיכנעה מזמן את רוב הערבים שהיא יודעת גם לנבוח, גם לנשוך.

מפלגות

הקיסר והאפיפיור

בסוף ימי הביניים פרץ מאבק איתנים בין הקיסר הגרמני והאפיפיור הרומי. האפיפיור, נציגו האישי של המשולש האלוהי (האב, הבן והרוח הקדושה) עלי אדמות, דרש לעצמו את הזכות לשלוט גם במלכים. הקיסר סבר אחרת: לדעתו היה צורך להפריד לחלוטין בין קודש לחול, בין עסקי הגוף ועסקי ה"נשמה. תוצאות המאבק שייכות להיסטוריה, נתקבלו כחוק בלי-עבור כמעט בכל מדינות העולם: הפרדה מוחלטת בין המדינה וה"כנסייה".

כשקמה התנועה הציונית וניגשה להקים מדינה משלה, לא יכלה ליהנות מפרי המאבק של הזולת. היה עליה ללחום שוב בקרב בין שניים וארץ. אלא שבהעדר מלך ואפיפיור לבש הקרב צורה יותר פרוזאית, הפך מאבק בין מפלגות.

לא היה זה קרב מלאכותי. מצד אחד הת' גבש בארץ ציבור גדול והולך שראה בדת לכל היחור משהו ששמר על קיום העם בפניו רה, הפך מיותר עם הקמת המדינה. נגד מחנה זה התיצב הציבור הדתי, שניזון בעיקר מן הפורה, סבר שאין בכלל טעם במדינה יהודית אם אינה משמשת להאדרת הדת היהודית.

נצחון הכופרים וכסף דתי. המאבק התנהל כמעט בכל שטח ושטח. מפרידה תחום בין אדם מאמין, השומר על עשרות המצוות, ובין הכופר. תחום זה מובילה ממנוחת השבת, דרך חינוך הילדים אל מחנות הצבא. היתה תמיד קיימת סכנה חמורה שתפרוץ מלחמה גלויה בין שתי התפיסות. מלחמה שהיתה מסתיימת בלי ספק בנצחון הכופרים — וב' ניתוק זרם הכסף מן היהודים הדתיים בחוף לארץ אל המדינה הכופרת.

אם לא פרצה המלחמה עד היום והושגה פשרה כל שהיא, הרי מגיעה התורה לתנועה בעלת שם מזר, המגלמת בעצמה את הפשרה: תנועת הפועל המזרחי. היא פרשה מתנועת האם (תנועת המזרחי) מתוך דעה שאין להביא את הדת אל הישוב אם הדתיים עצמם מס' תכרים בבית-המדרש. היא השתדלה לצאת אל הישוב.

תוך כדי כך הפעל המזרחי לנתנוע מרכזית במדינה, בעל 8 נציגים בכנסת ולי מעלה מ-40,000 חברים, המחזיקים ב"60 נקודות התישבות. שום ממשלה לא תיתכן בלי ההשתתפות חברה (אלא אם כן יכניס ב"י. ג"י. לקואליציה את מפ"ם או הצ"כ). אם אמנם לא הצליח עדיין להפוך את המדינה לדתית, הרי הוא מתאהב בצדק שהצליח בכל זאת למנוע את מעשיהכפירה האיומים ביותר, כ' גוף קבלת חוקה בלתי דתית. הכניס את הגנה הדתי לכל מוסדות הממשלה, כולל צבא ה' הגנה.

כובע מודי כובע. אולם הפועל המזרחי סובל ממחלה פנימית המאפילה על ההנאה מן ההישגים. מלחמת הסייעות המתרוצצות בקיב-תו גרועה מכל מלחמה דומה במדינה, להו' ציא את המאבק בתוך מפ"ם. המחלה באה יחד עם הגידול. במרוצת ה' ימים נכנסו לתנועה יסודות בורגניים ובורגנ' יי-זעירים, חנונים ויצרניים, ששיכנשו את האופי הפועלי של הפועל המזרחי. הסיסמה "תורה ועבודה" התחלקה לשניים, כשסייעת' השמאל (למפנה) שמה את הדגש על ה' עבודה, ואילו סייעת'הימין, בעלת הרוב מעדי' פה את התורה. שתי הסייעות מאשימות זו את

שייך ג'בר מועדי (עם התורגמן הערבי שי הכנסת) משהו הדומה לנביחה

עותן היא תגובה על השתחררותן מן התלות בבית. סיכמה אלוף-משנה גרשנוביץ ברמו ברור לחוגים העומדים מאחורי השמצת נערות צה"ל: „אני זוכרת נערות „טובות“, בנות העזי העתיקה בירושלים, שחרגו מגדרן ברגע שנפסקה השמירה עליהן (ועל נציגותן).“

היסטוריה

בנין על הסלעים

היום הדבר כמעט שלא ייאמן, אבל תל-אביב היתה לפני לא יותר מעשרים שנה עיר קטנה, נחמדה ותמימה מאד. וכאשר רצו להביע בציר או בתמונה נושא שיסמל אותה היו לרוב בוחרים בבנין מזרז וירקרק, שנת' מך על עמודים גבוהים הבנויים על גבי סלע שעל חוף הים, בקצהו המערבי של רחוב אלנבי. מעין גשר הוביל מן הרחוב אל הבנין שהיה קרוי: „הקוינו“. בכל שבת בבוקר המתה הרחבה שלפני הבנין מרוב מטיילים, רבים מהם בפגימות-לילה.

למרות השם* לא היה זה קוינו אמיתי. לא שחקו בו כלפנים או בגלגל-מזלות; נהוג היה בו הטה של שבת אחר-הצהריים, כשתזמורת מיתרים זעירה, מנעימה את בלור' יים של האזרחים. היה זה יום שחור, ביחוד לילדי תל-אביב שהתרגלו אליו ואהבו לצוד סרטנים בין עמודיו, כאשר ביום אחד החלו להרוס את הבית הירוק. היה זה חלק מן התכנית לשפור שפת הים, תכנית שכללה, בין היתר, גם הכת' דת בנין המרחצאות החמים והקרים, נקודות' גוף מפורסמות גם הן. במקום הבנינים הצנז' עים נמתחה טיילת ארוכה, נבנו בניני פאר, הים הודעה.

עכשיו חזר הקוינו תל-אביבי לחדשות: קבוצת בעלי הון הנישה בקשה למשרד ה' מסחר והתעשייה, שירשה לה להקים מחדש את בנין הקוינו בתוך ימה של תל-אביב. ידיעה זו תזכיר נשכחות לרבים, תשמח מע' טים, הסיבה: הפעם יהיה זה קוינו ראוי לשמו — משחקי גורל יהיו בו חוקיים, מטרותו תהיה, לשרת תיירים עמוסי דולרים, לסחוט מהם מסבע זר לקופת המדינה. הכני' סה אליו תהיה אסורה לבעל דרכון ישראלי. בעוד שכלכלנים רבים ראו בהפיכת יש' ראל למונסה-קרלו מורחית רעיון חיובי, עי' קם שר החינוך והתרבות את חטמה, פסק שהדבר יגרום לשחיתות. הגיב עתונאי: „לפחות תהיה זו שחיתות גלויה, ללא שמץ של צביעות.“

* משחק קלפים איטלקי והכינוי המצוי לבית שעשועים בו משחקים במשחקי-מזל.

זו בכל הפשעים, והחטאים האפשריים, החל מרדיפה אחרי כסאות בממשלה וכלה בהברחה בשוק השחור.

השבוע נפרש צעף אהבת-הרעים על ה' השמצות ההדויות. נתכנסו בני כל הסייעות כדי לשוחח בסגנון פרלמנטרי*. המאורע: הועדה הארצית הי"א של הפועל המזרחי. ב' אולם הישיבות, ברחוב ריינס של תל-אביב, ובקפה בוטתן הסמוך נראו בצוותא מגבעות (המסמלות את הצד הימני) וכובעי-מצחיה (המסמלים את בני הקיבוצים).

אך חשובים יותר היו הביפות התימניות ושאר כיסויי-הראש המזרחיים, כי המקור ה' עיקרי לגיוס כוחות-מיליים לתנועת הפועל המזרחי אינו הנוער הישראלי, אלא מחנה ה' עולים החדשים שגדלו בהוי דתי בחו"ל, נד' המו לראות בארץ ציבור גויי.

צבא

מוזכרת מהעיר העתיקה

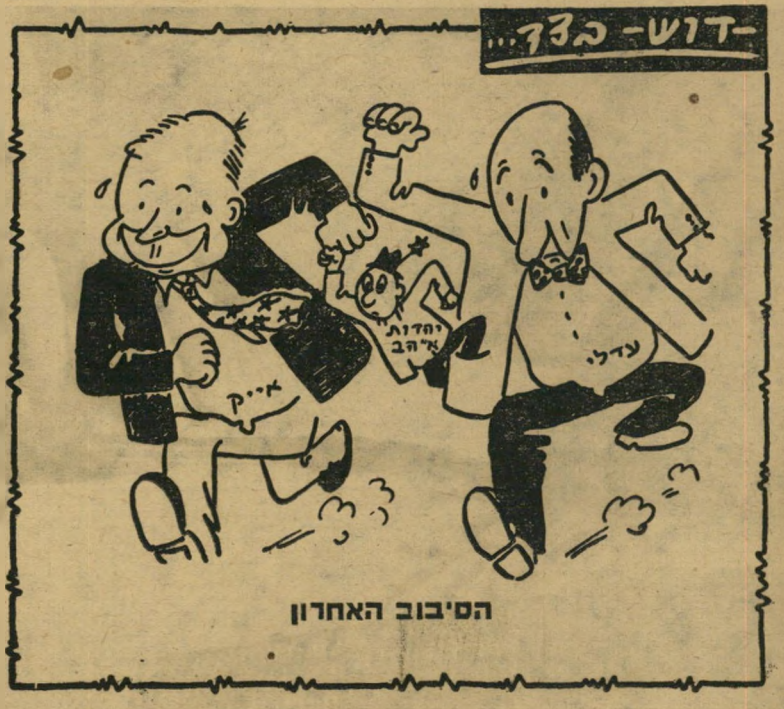
שרייה שפירא גבה-הקומה והמקריח הוא ותיק בעתונות העברית. לאחר שנים מספר של שירות כאחד מכתבי של עתון הצהריים המפא"יי הדור וכעורך-משנה של שבועון צה"ל במחנה, עבר לגירוזום פוסט האנגלי, קיבל על עצמו, בין יתר תפקידיו, את משימת הכתב הצבאי של העתון קטן-התפוצה (ב' סביבות 12 אלף) אך רב ההשפעה**.

לפני שבוע החליט שפירא לראיין את האדם המוסמך ביותר להביע דעה מבוססת על מסע שמועות הדיבה הנערך על הנערות ה' משרות בצה"ל. האדם: אלוף-משנה שושנה גרשנוביץ, מפקחת חיל הנשים. הקצינה החייכנית ומתולתלת-השער לא הסתפקה בהסבר הסיבות שרות הנערות, הממלאות את מקומותיהם של חיילים המוע' ברם בשל כך, ליחידות קרביות, יצאה ל' התקפה על המשמיצים, גילתה (על סמך סט' טיסטיקת בתי-המשפט במדינה) כי נשים ב' מדים נהוגות ביתר מוסריות מאשר נשים ש' לא במדים.

בצה"ל עצמו ניכרת השפעתן הטובה של הנערות. הסבירה אלוף-משנה גרשנוביץ: נוכחותן של הנערות בחזר-האוכל או במשרד

* פרט למקרה אחד, כשהרב אברבך מ' טבעון, חבר טיעת למפנה, דרש להתמטר פחות לדת, יותר לבעיות הסוציאליות של הפועלים והעולים החדשים. דברים שגרמו לסערה רבתי שגלגלה היה צורך להפסיק את הישיבה.

** בעיקר: בקרב פקידי הממשלה הגבוהים, הסגל הדיפלומטי ובני העליה האנגלו-סכסית.

אפלה על

הגדולים מארצות המזרח, נתברר כי שיטה זו חדישה מדי לגבם. אנשים אלה, שרובם נולדו פיקחים, נסתמאו בגלל מחלת הגרענות. הורגלו לבקש את פרנסתם ברחוב על ידי קבוץ נדבות. והסכנות היהודית החליטה, על כן, לפני שלש שנים להקים שלשה מחנות נפרדים בהם ירוכזו הסומים. לאחר זמן נתגבש הרעיון לשלב את המחנות לכפר אחד.

מרבית המשפחות הן מעורבות, כלומר, הבעל סומא בעוד שהאשה וכמוכן — הילדים, רואים, אולם במשפחות אחרות גם הבעל גם האשה עיוורים. הם גרים בדירות קטנות אך נוחות למדי, שברובן מצויים מקרר, רהיטים אחרים שהתושבים רכשו ס' חסכוניותיהם.

ס' לרווחים, אנשי הכפר מתפרנסים מבית המלאכה אשר בו, המייצר מזרונים, מברשות, מטאסאים, סלים, שרפרפים, כור' סות, מרבדי ראפיה. עבודתם נעשית בקבלנות וכיון ש"ראו", בפעם הראשונה בחייהם, כסף זורם לכיסיהם בורם רציני למדי היתה לדבר השפעה מזיקה, החלו עובדים במרץ קיצוני כזה

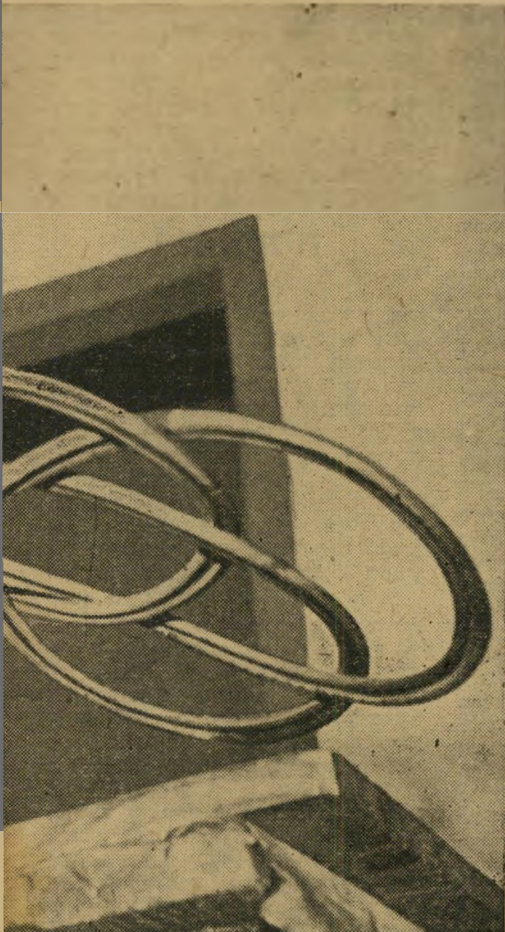
במרחק של כמה מאות מטרים מגדרה מפוזרים, על פני שטח לא גדול, מספר בתים אוסטריים מוכנים, בתי-מלאכה. לכאורה הרי זהו כפר ספק תעשייתי ספק חקלאי, כמו מאות נקודות התישבות אחרות מדן ועד אילת.

אולם המקום, הקרוי כפר אוריאל, אינו דומה לשום כפר אחר, לא רק בישראל, אלא בעולם כולו. כפר אוריאל מאוכלס משפחות שראשיהן סומים.

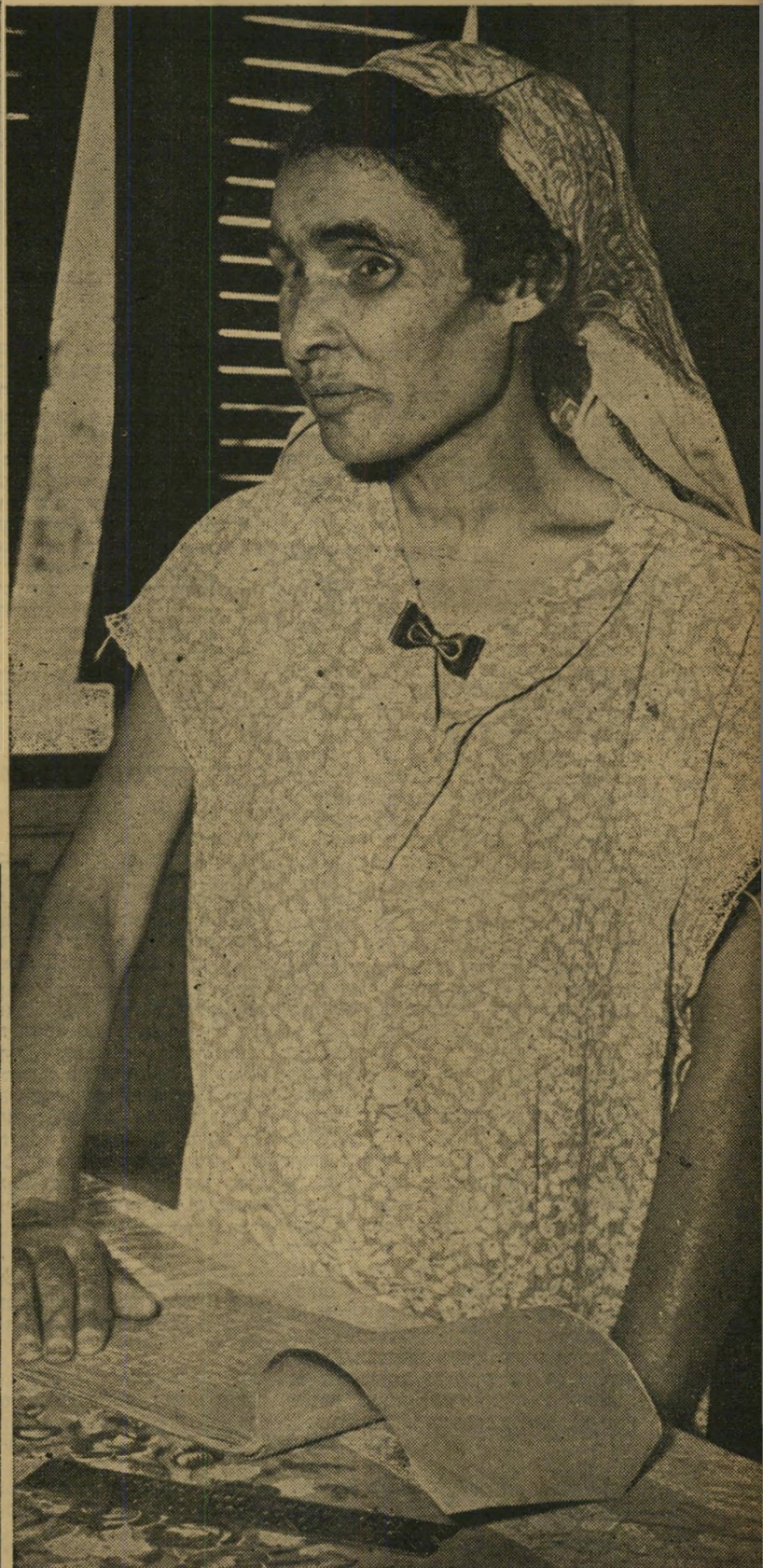
שמו המקובל של המקום, כפר עיוורים, יוצר רושם של עצבות ושיממון; אולם הדבר איננו כך. זהו כפר של אנשים עובדים, לא מוסד פילנתרופי. אמנם, המקום נתמך ביד גדיבה על ידי חברת מלב, הסוכנות, הממשלה. אבל, פרט לעזרה בבנין הבתים ובהדרכת התושבים בעבודות מיוחדות, יכול כל תושב הכפר להתפאר כי הוא מכלכל את עצמו, בדיוק כמו כל תושב ישראלי אחר.

משפחות מעורבות. לפי השיטות החדשות של טיפול בעיוורים אין לרכז אותם במספרים גדולים במקום אחד, יש לנסות לערוך אותם בקרב אנשים פקחים. אבל בארץ, עם גלי העלייה

עד שהנהלת הכפר נאלצה להגביל את המקסימום של תפוקתם. לא קלה היתה קליטתם של אנשים שהיו עד לפני זמן ל פושטיידי, ניוונו מחסדי אורחים שהיו גם עניים מרודים וב רמת מחיה ותרבות נמוכה ביותר. אבל הנסיון הצליח; ס העיוורים משמש נקודת אור להמונים חשוכי אור שטרם נתק

קיום עצמאי. כל תושב הכפר קבל חצי צריף בו הוא מקיים את עצמו ואת משפחתו מעבודתו באחד המקצועות שלמד בבתי המלאכה של הכפר.

הידים כותבות. הכתיבה נעשית אס אס באמצעות לוח מתכת בו נקובות אותיות האלפבית. ידיו המאומנו של הסומא מבחציות באותיות הדרושות; מנקבות את צורתן על גבי ניר עבה. מחברתה של העוורת שבתמונו מימין מכילה פתגמים שהעתיקה, במו ידה, מספרים שונים. ברבים מהם שמות צבעים שהכותבת לא ראתם מימיה

הידים קוראות. רק מעטים מאנשי הכפר מסוגלים לקרוא ברייל. רובם הגדול של התושבים הם יוצאי ארצות נחשלות, אינם יודעים להעזר בכתב הסומים. בתמונה: אשה תימניה שנתעוורה בילדותה, למדה קרוא וכתוב במוסד הירושמלי.

כפר אוריאל

אליו ומחכים לרגע בו יקלטו בו. ראש כפר אוריאל הוא ד"ר (למשפטים) נסים האגל, עורך-דין מצליח בורשה שהתגייס לצבא האדום בזמן המלחמה, נפצע ברסיסי פצצה ואבד, בתהליך ממושך, את מאור עיניו. בהיותו בגרמניה, אחרי המלחמה, בעוד הרופאים מנסים (לשווא) להציל את ראייתו,

בירושלים, הם בעלי תרבות והשכלה גבוהים יותר, כמהים לחדר תרבות, לקונצרטים, להצגות.

לעת עתה הבידור החשוב ביותר הוא הראדיו, המשמש עינים לכל העוורים בעלי התרבות שבמקום. הראדיו מביא להם את החדשות, קצת מוסיקה, דרמה "עיוורת", הרצאות, ספורים בהמשכים. אם יש משהו שפקפק אי פעם שמצויים מאונינים לתכנית ב' בקול ישראל, ימצא אותם בכפר עוורים.

אבל זהו המעוט במקום. הרוב, שעתו אינה פנויה לתרבות, אותה אינו יכול כלל לעכל, וחסר חיי תרבות הוא נקודת התורפה הבלוטת האחת במוסד שהוא מן המוצלחים בארץ, יכל לשמש דוגמה ומופת לעולם כולו.

לאור השמש מגששים באפילה סומי כפר אוריאל. בעיניהם — החושך, בלבם, לאחר שנים של יאוש — האור.

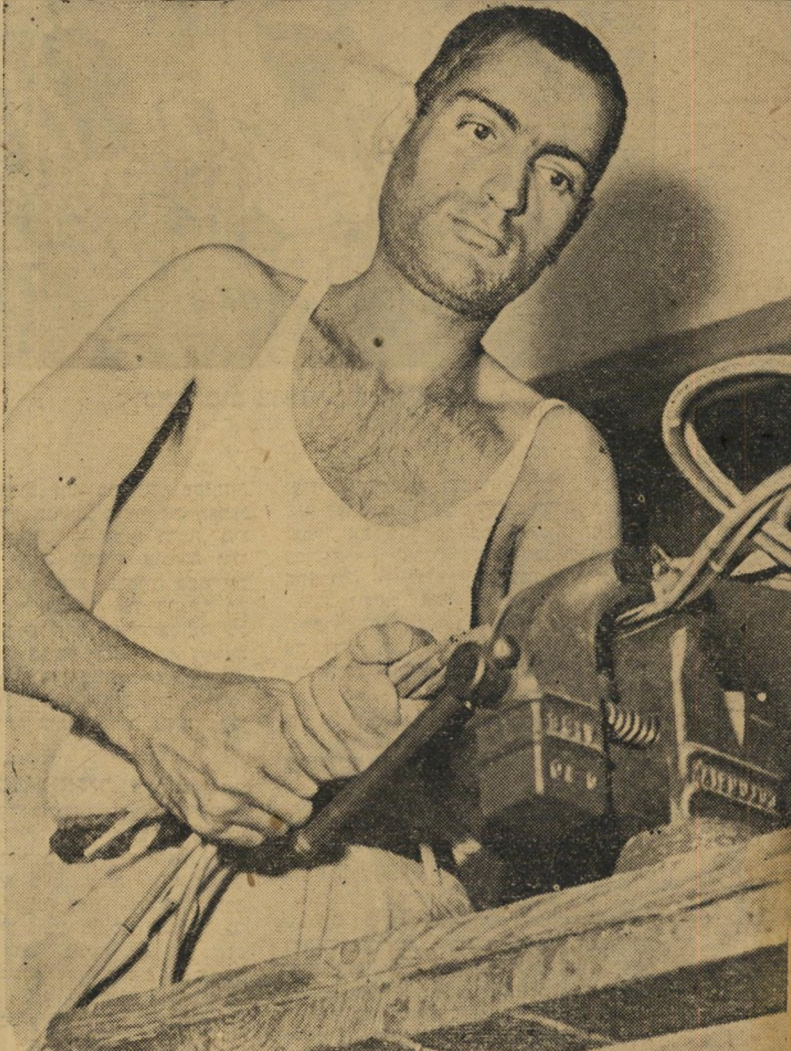
אמר אחד הסומים: "עד עתה הייתי כמו אסיר, כבול לעינים כבויות; עכשיו אני חופשי ואינני ניקק לחסדים."

רכש כלב מדריך שחור בשם פרינץ, המשמש מדריכו הנאמן. זוגות עינים נוספות לד"ר האגל הן עיני אשתו הצעירה אותה נשא ברוסיה ועיניה של בתו הצברית בת ה-5, דליה.

רק מעט תרבות. בעברית ברורה ובקול תקיף ומצחה מנהל האגל רביהמרץ את עיני הכפר במקום, כשהוא נעזר על ידי מדריכים ושותפים פקוחי עין. בעוד שמתל-אביב פוקח עינים על הכפר צ'ארלס פאסמן, מנהל מלבן, הגוף העיקרי החומך בו.

אולם התומך הגדול ביותר הוא בית המלאכה המקומי, שתוצרתו, מידי העובדים העוורים, מוצאת אל השוק, נרכשת גם על ידי הסוכנות. המומינה בו את כל המזוננים שלה, למשל; גם על ידי בתי מסחר פרטיים, להפצה בצבור הרחב.

אם כי הכפר מראה סימנים של התבססות רצינית, עודנו רחוק מלהיות יהודה תרבותית אחת. הקשר היחידי בין מרבית התושבים הוא מקור הפרנסה המאחד את כולם, וכל הקשור בו. עוורים אחרים שקבלו חנוך במוסדות מיוחדים כמו בית החנוך

היצרת משוכלת. בהדרגה, מורים מומחים לומדים העוורים לייצר כלים שונים, בעיקר מוצרי קש ונגרות. לאחר תקופת התמחות הם מצליחים להפיק כלים מסובכים ומשוכלים לחזלי. בעיה חמורה היא ענין שוק התוצרת, הנאלצת לתחר בתוצרת זולה יותר, המגיעה ממקורות "פקחים", בעלי פריון עבודה גבוה יותר.

הילדים פקחים. מרבית העוורים הסתמאו בילדותם, ממחלת הגרענת, נשאו נשים בריאות והולידו ילדים פקחים, הממלאים את רחובות הכפר, משחקים בהם בעליצות, באם לא יתווספו עוורים חדשים לכפר, ייהפך, תוך דור אחד לכפר של רואים. בתמונה: אשת אחד מתושבי הכפר העוורים. היא ובתה הצעירה נהנות מראיה מצויינת.

עינים לסומים. יחיד נאמן לאדם בכפר העוורים הוא הכלב המדריך. עינים לסומים אחרים הם המדריכים האנושיים, המלמדים אותם מלאכות יד שונות. בתמונה: הכלב פרינץ, מדריך את צעדי ד"ר האגל, מנהל הכפר, שנתעורר במלחמה העולם ברוסיה.

(החשך מעמוד 7)

המשק

הרשימה היתה סודית

היתה זו שעה נוחה להרים את נס המרד. נשיא התאחדות בעלי התעשייה אריה (הד"ר) שנקר בילה את זמנו בחופשה ממושכת בירושלים, וצחי של שר המסחר והתעשייה דב יוסף, העלו את חמת התעשיינים עד לריתחה. פעמיים החליטו אנשי האופוזיציה בהתאחדות לא לציית לצו המשרד הממשלתי תי בענין רישום עסקים, הוכיחו לשני האר-גונים הכלכליים הפרטיים הגדולים האחרים: לשכת המסחר והתאחדות הסוחרים, ששיש להם דם. בכך אילצו את השר להכניס ברגע האחרון שינויים בצו.

התעשיינים עוד הרחיקו לכת בהחרים את המוצעה לעניני השילומים מגרמניה. אם כי הוקצה לתעשיינים מספר נציגים ניכר, הפתיחה התאחדות בעלי התעשייה שוב בהחלטת ההחריים את ישיבותיה. אמיתו של דבר לא היה בעמדה זו כל דבר מפתיע; ענין השילומים הוא שאלה של חיים או מוות לגבי הייצור הישראלי. בעוד ארגונים כלכליים אחרים עלולים רק להפיק תועלת חמרת מבצוץ ההסכם, הרי לחלק מן התעשייה המקומית פשר הדבר הוא הרס מוחלט.

המדי-מדיסלדורף. עוד לפני כחודש סרה הממשלה לאריה שנקר, בסוד כמנס, רשימה מפורטת של הסחורות העומדות להי-גוע מגרמניה במסגרת הסכם בון. התעשיי-נים הפצירו ביושב ראש שלהם שימסור את תוכן הרשימה, אבל "הזמן", הנאמן לממשלה, לא הפר את בקשתה לסודיות.

פחות נאמן לממשלת ישראל היה קרל מארכס. לא מארכס בהא הידיעה, אלא מר-צוא לאור יהודי מדיסלדורף, גרמניה, שפר-סם את העתק ההסכם, בחוברת נהדרת בי-עטיפה כחולה לבנה שעל עמודה הראשון מתנוססות חתימותיהם של משה שרת, שר-החוץ הישראלי וקונרד אדנהאור, שר-החוץ הגרמני. החוברת, שהכילה רשימה מפורטת של כל הסחורות העוללות להגיע לארץ מ-גרמניה, הגיעה לארץ, ולתעשיינים התברר כי זמנים קשים עומדים לנבוא לתעשייה הי-קראמית, תעשיית הרפואות, הייצור הכימי, תעשיית אחרות; תוצרת מוגמרת מסוג זה תגיע מגרמניה בקרוב לארץ בממדים גדולים. אולם בהחרמת מוצעת השילומים אין רר-אים עדיין אנשי האופוזיציה והתאחדות בע-לי התעשייה את הצעד המכריע. צעד זה הם מתכננים עתה, כל עוד אריה שנקר ערוד מן המרכז ברחוב מונטיפיורי, תל-אביב.

אסונות

כך צריך היה לקרות?

שתי מכוניות המשא פלסו דרכן במעלה השביל הצר המוליך אל המושב, עצרו את

שרה יוסלוביץ, קרנן "יסודית" ראש דגדגה את הרגל

בלמהו לפני מגדל המים ההולך ונבנה. כמה עשרות צעירים וצעירות שנשענו בדומיה על הדפנות, לא פצחו בשירה המסורתית, התפרו איש איש לביתו. רחל, לידת מרוקו הצרפתית, עיפה וחי-חרת, התכנסה בחורה, השליכה עצמה על

המטה כשבידה רשימת התרונות לשבוע הדי-עבודה הבא. עיניה הנוצצות נחו על שלשה שמות: שרה, רבקה, צפורה, אבל היא יד-עה כי שלשת חברותיה הטובות לא תעשינה לעולם את העבודה שהוטלה עליהן. גופר-תיהן הונחו לפני שעות ספורות בתחתית קבר אחים. אילו השליכה קומץ עפר דק בדידה, — השלום האחרון אליהן.

צלצול הפעמון שבישר ביום שלישי ש-עבר לכל חניכי הכשרת הנוצר במושב יסודות של פועלי אגודת ישראל, כי ארוחת-הצהרים מוכנה, כינס אל אולם האוכל עשוי-העץ עשרות בני נוער ורחקי המשק, רעבים-לאחר העבודה המייגעת.

רבקה טנצר, בת השש עשרה, עמדה במט-בח הצר, הכינה את תבשיליה הטעימים, להם-יצאו מוניטין בין כל חבריה. היא היתה מאושרת לאחר כל מה שעבר עליה בפולניה-מולדתה, בה מצאו הוריה את מותם במחנה-ההשמדה הנאצי. שלש שנים בילתה, לאחר-עלייתה ארצה, בהכשרה, במוסד דתי בפתח-תקוה עד אשר הגיעה למקום חפצה: הכש-רה מעשית בקבוצה ממש. כיתומה וחסרת-אהבת בית, מצאה את יעודה על ברכי הדת והעבודה.

נפט תחת מים. לפתע, בעודה עומדת ועובדת במטבח, חשה במשהו הצורב את-גולה, נוכחה לדעת כי אש פרימוס דולק אחזה בשמלתה. לצעקותיה מהרו שמוס דולק שרה יסלוביץ, צפורה גרנט, שניסו לחנוק את האש בסמרטוטים.

כאן התערב הגורל האכזר: בעוד כל הי-מקרה עומד להסתיים בכי טוב, אץ למטבח-צעיר מעולי פרס, נטל בידו פח שהכיל (כך-חשב) מים והריקו על שמלתה הנוצרת של-רבקה.

התוצאה היתה איומה: הפח לא הכיל-מים אלא נפט, שנשפך לא רק על הנפגעת אלא אף על שתי חברותיה. אש גדולה אחזה בשלוש הנערות שנסו החוצה בצעקות טי-רוף בעוד צריף האוכל עולה בלהבות אשר-כילו את קירותיו תוך דקות ספורות.

בהלה היתה גדולה. יושבי האולם שאצו-על מנת להציל את חייהן של שלוש הנער-רות, לא חשבו אף לשניה אחת על הרכוש-הנאכל לנגד עיניהם. אך מששכחה האש, היתה צורך להעביר את הפצועות, במצב קשה, לבית החולים בצרפיץ שם עמלו הרופאים-ללא ליאות להציל את חייהן. אך, ביו אחר-זו, לפי סדר גילן, נפטרו: צפורה בת הי-ארבע-עשרה, חלושת גוף, לא החזיקה מעי-מד ביסוריה, סקרה מבצע לעיניה הנפוחות-את הוריה, אחר מתה.

בחדר הסמוך גססה רבקה בת השש עש-רה. כויתיה כיסו את מרבית גופה. בערב-שבת נפטרה גם שרה בת השבע-עשרה גננת-לעשרים ילדי מושב.

אבל כמד ירד על הנקודה בת 120 החבר-עת חזרו בניה מלוחית החללות. מיכאל-בלוף, צעיר בן 24 ממרסיי, צרפת, חבוש-ברט ועטור זקן מתולתל, שוחח בשקט עם-חניכיו. כמדריך הכשרת הנוצר במקום הכיר-היטב את הנפטרות, הזכיר מדי פעם קטעי-שיחותיהן עמו. אך באחת היה בטוח, והא-מיו בכך: זה היה רצון האלהים. כך כנר-אה היה צריך לקרות. אבלו השלול השרה-בטחון ואומץ סביבו.

רק על חבר אחד, עולה מרוב הקטמים, עברה צמרמורת כל אימת שפסע ליד חדר-האוכל החרוך. עתה כבר ידע להבדיל בין-נפט למים.

נשפים

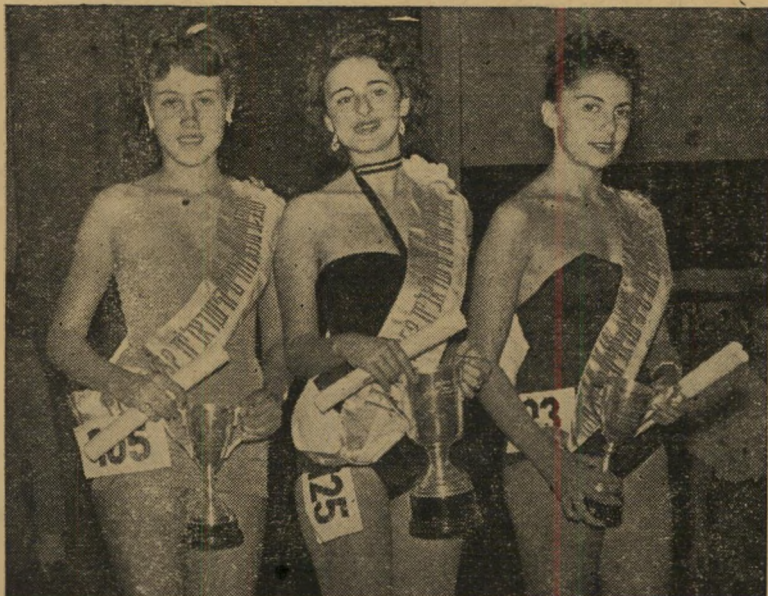
היציע רצה נערות

הצגות חובבים אינן דבר חדש. עוד ביוון-העתיקה נהגו להאסף לחזות בהצגת כשרר-נוחיהם של שחקנים, משרורים, רקדנים ו-ספורטאים שהתנדבו להופיע בפניהם. במרו-צת הדורות הפכו הצגות אלה למקור כש-רונות צעירים לשורות האמנות המקצועית. יחד עם זאת הומצאה גם תרופה נגד אותם-מציגים אשר כמות כשרונם קטנה מענותותה-תם. לתרופה זו קראו: המקל. היה זהו-מקל הליכה שאחד ממארגני הנשף היה אוהז-בו בעומדו מאחורי הקלעים. כאשר אחד המ-ציגים לא היה ראוי להופעה הפומבית היה

* במשק שיתופי אוכלים החברים בבתי-הם. רוקים ובני הכשרת נוער סועדים בחדר הי-אוכל המשותף להם, משרתים את עצמם.

הקהל צועק: "המקל! המקל!" או היו-מפעילים את המקל: מושכים בצוואר הי-"אמן" בראש המקל ומסלקים אותו מן הב-מה. השבוע ערך השבועון קולנוע הצגת חוב-בים דומה באולם אוהל'סם התל-אביבי, ש-מטרתה גלוי כשרונות צעירים, עודד הראר-יים להשתלם. תכנית החובבים היתה הקדמה-לבחירת מלכת המים לשנת 1952, הנערכת-זו השנה השנייה, מטעם קולנוע, במקביל ל-בחירת מלכת היופי של לאשה. אכן, הקהל-שבא לאולם בא בעיקר בגלל הבחירה. חלק-זה של הנוכחים, שלא כאלה שהיו מעוניינים

שולחנות, הקדימו את התצוגה בשיחות ערות-על שמלות ונשים. הגברים בכרו להשא-ר בביתם, הבטיחו על ידי כך את פנקס הציקים-שלהם מכל רע. לקצב הזמרתו של דוצי קרלו, ועל גבי-עשרות מרבדים, הציגו שלש דוגמניות נאות-שלשים ואחת שמלות חדישות. גם פרוחת-כובעים, תכשיטים שנאמדו בסך של מאה-אלף ל"י עברו משך שתיים בתוככי הקהל. עוררו ויכוחים ותשואות לסרוגין. הנשים-מתאו כף למעילי הפרוזה, הגברים — לדוג-מניות החניניות. הופעת מוצגים בעלי שמות-כמו שופינג, ברידג, רובין'הוד, קונסטלייטן,

"מלכת המים 1952" ופגנותיה, החלק השני והעיקרי

גם בהצגת החובבים, נחוץ בקולניות מפותחת-ביותר, לא העריך, כנראה, כראוי את מאמצי-מארגני הנשף להגיש לו קטעי דרמה, מור-סיקה קלאסית, שירה עממית, אופירה ורי-קודים — הוא בא לראות יפהפיות בבגדיים-וכל תוספת אשר שהתנה את החזיון רק-הפריעה. שאלתה של ז'אן ד'ארק במחזה של-שילר: "ההייתי צריכה להמיתו?" נשמעה-לאותם הצופים רטורית במקצת. לגבי דירס, כך הודיעו בקול רם, לא היה איכפת אילו-המקלמת הצעירה היתה הורגת גם את עצי-מה.

סחיטתו של ביאליק. בכל זאת נמ-שכה התכנית עד סיומה: קטע מתוך האר-פירה לאקטמה שהתו האחרון שלו לא יצא-מגרון הזמרת. כמה מן הקטעים הוכיחו, בלי-ספק, כשרון לא מעט, אולם רבים אחרים-לא היו ראויים להצגה בפני קהל. אילו יכלה-תמונתו של חיים נחמן ביאליק, התלויה מ-שמאל לבמה, לזכר בשעה שנערה בעלת-מבטא ליטאי מובהק, דיקלמה את על השחי-טה שלו (בפיה: "על הסחיטה") היתה מן-הסתם צווחת בכל קולה: "המקל! המקל!"

החלק השני — ובעיני יושבי היציע — העיקרי, היה קצר ומלהיב יותר. עשרים נצי-רות חשופות פחות או יותר, עברו על לבמה, הציגו את כל אשר להן. מדי פעם היתה-פורצת תרועת עודד עוצמה מפי חברי הי-מועצות המעודדים אותה בשעת המבחן. הבחירה היתה כמעט בטוחה מן הרגע הרא-שון: נצרה שחרות-שיער ודקת גזירה, וורה-גלר, לילית רומניה בת 22, הוכתרה מלכת-המים החדשה. בין שתי סגניותיה היתה יפה-שפיצר, סגנית מלכת היופי של ישראל לשנה-החולפת, שהיתה בטוחה כי בתחרות זו תר-כה בתואר. ההאכזה גם בנפיונה זה (הי-שלישי) לזכות בכתר-מלכות ארצי.

אופנה

3 דוגמניות, 31 שמלות

"פוי, הביטי עליה, היא באה עם שמלה-שחורה בלי גרבי משי..." לחשה אשה אל-רעותה במסיבת הקוקטייל ותצוגת האופנה-שנערכה בשבוע שעבר בתל-בינימין, שכונתה-העשירי של רמת-גן. החוליה עם הגן הורקרק רחב-הידיים לבשה-גן כאשר כמה מאות נשים לבושות הדר-בהתאם לאופנה האחרונה ביותר הסבו ליד

ועוד שמות כאלה, הוכחה לסנוכיות מגוחכת, שיוו לערב אוירה נעימה ומשעשעת, השכיחה-לגמרי את מטרתו הכפולה של המאורע: הכנסות — לארגון נשים חובבות תעופה; התעמולה — למיצוי האופנה הישראליים. רחל זיראב, אשת יצחק, איש התאחדות-האיכרים הסבירה, באמצעות רמקול צלול-את דרכו של הארגון, חשיבותו ומספריו-העכשוויים * הוכירה לכל הנוכחות את חברי-

עיתונות

משקפיים לנחש

"משה, על תלך יחף. האם לא קראת את-מול בעתונות? על הנחש הגדול המסתובב-בשכונה? — הוזהרה תושבת מעונות דיס-קין בפתח-תקוה את בנה בן האחת עשרה. אכן, מי שקרא את הידיעה בעתון סיפור-של יום רביעי שעבר, העביר בדמיונו סיפור-בלהות במתכונת הוליבודית; אשה באה בי-ימים אשר נחש ענק מדלג אחריה מרחק-עשרות מטרים, מדביקה, מכישה, היא משי-תחרת בהדרגה מהמפלצת, קוראת לעזרה, מועברת לבית החולים במצב קשה. סברת-סופר העתון הורני: הנוחל הוא נחש המשק-פיים (קוברת), אחד האיומים בעולם. כהר-כחה לכך ספר העתון כי "נחש בשר גדול-נקרע מרגלה".

דיירי בתידיסקין ברחוב תלפיות ציפו-בחדרה לעיתוני הבוקר הפהזת צעקניים, קיח שהפיל יהיה, לאור היום לזבוב. אבל-כמעט כל העתונים היומיים פרסמו את הי-ידיעה באותו סגנון, באותן המלים ממש. נראה כי הידיעה הגיעה ממקור אחד אל-כל המערכות, ואחדות מהן ביטלו ממנה-דיסה דשנה, בעוד שאחרות הצניעו את הי-תבשיל. ספורים ותאורים מלאים על נחש-המשקפיים הציפו גם את עיתוני הילדים. אך העובדה בעיניה נשארה: הקוברת הטי-לה אימה על שוכני הרחוב הקטן, גרמה-להם לסיטי לילה. זה היה הרושם שנתקבל-מקראית העתונים.

העתונאי שהגיע למחרת בשעות הצהריים-למקום היה מוכה תמהון: לאחר סריקה-של כל דיירי הרחוב לא נמצא אף איש, אשה או ילד, שיוכלו להוסיף מלה לעצם-המקרה שנגזל, כביכול, לנגד עיניהם, כולם

* 3000 בני נוער. 46 מועדונים. שדות-תעופה, מטוסים, ציוד.

הקרב בעמק חפר

מוכנים להכניע לשומרי החוק. נהג הסנדר המשטרתי, שנשאר עם מכוניתו מחוץ למחנה, כדי לא לפגוע ברגשותיהם הדתיים של התיימנים, גם הוא מצא עצמו מוקף, כשצרייך דורשים הסגרת השומר השנוא שישב אהו בתא.

משלא נאות לבקשתם להסכים למשפט לינין נפצו את שמשת המכונית ושברו את דלתה. או הסתלק לבוא תגבורת. סמי"מ יצחק אבינרי, מפקד הנפה, הריק את התחנה, שלח 25 שוטרים בלתי שני קצינים להשליט סדר. השוטרים, שנחנה להם פקודה להבליג בכל מחיר, ספגו מכות. הברירה, לנפץ ב"אלותיהם מספר ראשים, לא נראתה לקצין האחראי. הכתה חזרה כלעומת שבאה, כש חולצת אחדים מאנשיה קרועות, מספריהם

אומה מה חזק כחם. עסקני מפלגות שפרני סתן תלויה ברוחות הנושבות בבדונים, עברו שעות נוספות, מהרו לעבד את הקרקע ה"פורה. סהרת הסיסמאות לא ענינה את ה"מתפרעים, ששוכנעו שיהודי ארצות-הברית תרמו די כסף כדי: א) לשכנם מיד בבניינים; ב) לשכנם במקומות שיהיו נוחים להם; ג) לשכנם בלי תשלום. מכות, שבייחוד, מצוררים, חלונות מנופצים ושוטרים כותקפים היו התוצאות.

תלונותיהם של פרדסני השרון ורמו ל"תחנות המשטרה בשטף בלתי פוסק משך כל העונה. גניבות של פרי בפרדסים הסמרי כים למעברות, שהיו ספונטניות בראשית, הסתכמו בכמה תפוחים או קלמנטיות לא"כילה מיידית או באוהל, התרבו, קבלו ממדים

לאחר שעולה חדש מת התייצבה נשמתו בפתח השמים, נתקבלה עליידי המלאך גבריאל. "האם אתה בוחר בג'ודון או בג'הי"נום?" שאל המלאך. "אני רוצה קודם לראות את השניים", השיב העולה בהחלטות. גבריאל הוביל אותו בכל רחבי הממלכה, הראה לו את הגיהנום ואת גן-העדן, לאפי'עתו הרבה, ראה העולה כי תושבי המקום הראשון חיים חיי הוללות ומתענגים, שותים, בוקדים, שרים ומתנים אהבים עם עלמות יפהפיות ואילו בג'ודון ישבו אנשים שלווים, ייבנו בספריקודס, ניגנו על כלי מתרים רבים. "אני מעדיף להיות בגיהנום!" היתה הח"לטתו. המלאך נתן הוראה ומיד מצא העולה את עצמו במקום הפצו. אלא שבמקום עלמות

משכו בכתפיהם, חזרו על איתו משפט: "האמן לי, אומרים שהיה פה משהו, אך אינני יודעת כלום, רק בעתון קראתי!" היה סוד להאמין שנשים שבורך כלל אינן פוסי'זות על כל מקרה קטן, לא תפסחנה על לאורע שעורר הד ארצי.

בצעים זהירים, כשענינו סוקרות היטב את השטח, פסע העתונאי בשדות הבר השכ"ים, ניסה מזלו אצל משפחות יהודי עיראק: "על נחש ענק לא שמענו, יתכן כי היה זה חלש ארסי, או נחש שחור ארוך הטורף ידרך כלל עכברים וביצים. מכל מקום אין יזכיר חדש לגבינו".

הקרבן עצמו, בבית חולים בילינסון, הסי'רה, אחר עירוי דם רציני שנעשה לה: הנחש לא רדף אחרי; אני דרכתני עליו, זו הכיש אותי".

בשכונת דיסקין שימש המאורע נושא לדו'ר שיה הבא בין שני ילדים:

"איך ראת הנחש את האשה בלילה?" "טפס, היו לו משקפיים."

פשעים

אם לפני תום האולטימטום

כשפתח לראשונה בית הקפה קפולסקי ב"מת גן את שעריה, לקהל, לפני שנים מספר א תארו לעצמם צעירי העיר כי אותו מקום הפוך ברבות הימים ל"משלט הרמת-גני", וקום המפגש של חובבי הספורט והגימעה. אחד משותפי העסק, בנימין שקר, בנה קומה יפה תאר, שנעזר על ידי אשתו החגנית, זקד על אינטימיות הקפה, צורתו היפה. בעת מלחמת השחרור העסקים לא פרחו, ועלי הקפה נאלצו למכור את העסק לבעלים ודשים שהפכוהו לעממי ביותר, מצליח. שקר נהג לעבודת המסחר, החל לעסוק כסוכן בבית החרושת "פרימון", נראה במכוניתו לקטנה כאדם מאושר, כבעל למופת.

אך המציאות היתה שונה: שקר היה חלש ופני, נוח להשפעה, מתפרק. סימני אי ההבנה בינתו השליכו אותו לזרועות לינה פינסקי, ושת יידין משה, בה התאהב לאחר תקופה רוכה של בלוים אינטימיים ברשותו הארי'זתו של בעלה. העונתה של לינה גרמה למוצא נחור ויחיד: גירושם כפולים. אשתו של שקר הסכימה מיד לאחר שהובטחה לה קצבה ודשיה של 100—ליי. בעלה של לינה, יוסט, הסכים לבסוף בחרוק שניים, לאחר גילדתו בת השמונה סודרה במוסד מתאים.

שעור בחשבון. הפרשה לא הסתיימה הפיאנו הוליבורי. ילדתה של לינה פינסקי מאסה בחיי המוסד, הופיעה באחד הימים בביתה כשהיא מתיפחת בבכי מר: "אני רוצה אל אמא ואבא". קרובי המשפחה הח'זירו לטפל בעניין ביתר רצינות, הזמינו את שקר לשיחה ארוכה, הסבירו לו את ה"רגזיה שבכל הענין, לימדוהו כמו כן, שעור געשי בחשבון: "כיצד התפרנסו אם היה נליך לשלם מדי חודש 100—ליי לאשתך גרושה?" לכו של שקר נמס כדונג, הש'צת השיחה היתה גורלית. לינה החליטה לחזור אל בעלה וילדתה, קבעה את יום השני למועד חזרתה הביתה.

כאשר עבר משה פינסקי, ביום הראשון עבר, ברחוב המלך גיורג' בתל-אביב, שם בו כי ליד הבית מספר 82, בו גרה קרובתו, ומדת מכוניתו הקטנה של שקר. החשד ש'קף אותו לא היה חדש שוא. משנכנס אל בית ראה כי שקר שוב בחברת אשתו לינה. ניסקי לא שלט בעצביו, החל ממטר על ידו גידופים והאשמות. דרש מאשתו לשוב יד הביתה. זו טענה כי נותר לה עוד יום חד לפני מועד קיום ההבטחה. משה איבד

היורה הנשוכה סעדה מזל ומכונית המשטרה שהותקפה הסוף שהיה צריך לבוא

האישיים תלושים וכמה שעוני יד משלהם נעדרים.

למחרת בבוקר, עם עלות השחר, בא אשר מוכרח היה לבוא, כמערכה שלישית: 200 שוטרים הקיפו את המעברה, רמקולים הרי יעו בעברית ובערבית על איסור היציאה מן החורים, הגברים נלקחו למסדר זיהוי. השוטרים שהוגפו ביום אתמול, נצבו מול השורה הארוכה הערוכה לניהוי, הכירו איש איש את מכהו.

בשעה שמונה בבוקר נסתיימה הסריקה, אנשי המעברה, שרווחתיהם התקררו בינת'יים, עלו לאוטובוסים, נסעו לעבודתם. לא חזרו עדיין לעבודתם היומיומית: 35 ש' הוצאה נגדם פקודת מעצר, משה קום, שומר הפרדסים.

מסחריים. מעברות שלמות, כולל נשים וטף, יצאו מצוידים בשקים ובתרמילים לקטיף פרטי. מעברת עמק חפר. השוכנת דרומית לחזרה. מיושבת תימנים, לא היתה טובה מאחרות. אלא שלמזלה הרע נתקלה בשומר פרדסים תקיף, רכוב על סוסה שחורה, מלחה בולדוג בעל תכונות תוקפניות.

תימני עמק חפר היו מוכנים לסלוח לו על רצונו העז לגנוע את ענף פרנסתם. אך לא היו מוכנים לחחול על הכלב. כשנשך "מנרה" באחד מימי השבוע שעבר את ה"ילדה סעדה מזל, נחרץ בבדוני עמק חפר דינו של השומר. בשבת בבוקר הותקף מה' מארב, הוכה, הצליח בעמל רב להמלט ברגל. כסדר זה"ל. שמואל פרידמן, סמל משט'רת חדרה, שבא לעצור את המתקיפים, מצא את עצמו מול גוש אנשים נרגזים, שלא היו

מגרות, קיבלו את פניו שדים שחורים סדיס'טיים.

העולה המאוכזב פרץ בבכי: "גבריאל! גבריאל!" הוא קרא. נפלה כאן טעות. הג'ינום שהראת לי היה ג'הינום אחר.

"כן, היתה התשובה", אבל הג'הינום ההוא מיועד רק להצגה לתיירים. בשביל עולים חדשים יש לנו ג'הינום אחר."

פחות משנה אחרי שרכבות שוכני אוהלים ראו את משאת נפשם הגדולה בקירותיו ה"אייתנים של צריף שודי, כדי להמלט ממימי הגשם שחדרו בעד שולי אוהליהם, הביעו— בחריפות — את שואתם נגד אותם הצריפים. בעשרות מעברות בכל קצווי הארץ סערו השבוע רוחות אלפי עולים, אשר יצאו, ב'פעם הראשונה במאורגן, הוכיחו לשאר ה'

בוש הנאצי: פריש היה לאדם שבור, שלו' שת ילדיו אבדו. לפני שלש שנים עלה ארצה. מצא גג מעל לראשו במנזר נוסרדום המ'רוחק 20 מטר מעמדות הלגיון הערבי. שלשה חודשים עבד על חיבור ספר על מקומות הקדושים בארץ ישראל, לפי הזמנתה של פירמה אמריקאית, לא ראה את שכר הסופ'רים עד היום הזה. לבסוף חלה, זאת קרה גם לאשתו. כל העבר האינטלקטואלי לא עמד לו לקנות אף פרוסת לחם, לכנס בן ה'5. הוצאת 91.500 לירות במרמה משני שכנים האכיל אותו אמנם יותר טוב, אך העמידה אותו חיש בתא הנאשמים. האיש שסבל רבות, לא הצליח למצא פרנסה בארץ, מכר הכל מלבד החליפה הישנה בה הופיע בפני שופטו, עורר רחמים. נכתב בפסק ה'דין: "בפני עומד אדם אינטליגנטי... בהת'חשב עם ימי הרה' מים שאנו עומדים לפניהם... אני דן אותו לחדשיים מאסר."

רבה. אכן, ד"ר גורג' מיכאל פריש, עתו' נאי משך 31 שנה, לשעבר עורכו הראשי (משך 14 שנה) של כתב העת הפאריסאי "לאוב", היה עתה הנאשם ברמאות.

העבירה לא היתה סנסציונית, ושנית תכר'פות בארץ בה מרובים הקרבנות, המוכנים לתת כספם לידי כל המבטיח סחורה יקרה במחיר זול. ד"ר. פריש קבל משני דיירי נוסרדום, מנזר ירושלמי שהפך שיכון ער'לים, סך של 76.500 ליי מאחה, 15 ליי מי השני, תמורת הבטחה להשיג בסכומים אלה מלט במחיר ממשלתי.

אדם שבור עם כיבוש צרפת על ידי חי'י לי היטלר, נסתיימה הקאריארה של העורך הראשי, ד"ר פריש היהודי. במקום ישיבה בחוג חברים אינטלקטואליים באחד מבתי הקפה המרוכזים לאורך הכולברדיים, באה פעולה בשורות ה"מאק" הצרפתי. הוא נעצר על ידי הגסטאפו, הצליח להתחמק ממות בטוח. הסיכום עם חלוף שנות הכ'

את עשתונותיו, הוציא אלר מכיסו, נעצו אלש עשרה פעמים בגופו של שקר שכרע ארצה מתבוסס בדמו. לינה, שנסתה לעצור בעד בעלה, נחתכה עמוקות בכף היד. הדוקר יצא את הבית, מירר בבכי באחת הפינות. כשסר ממנו סיט הטורף פנה לבית החולים הדסה, ביקש לשוחח עם שקר, לבקש סלי'חתו. אך מצב הפצוע היה אנוש. עשרה חתכים עמוקים חיכו לתפירתם המיידית.

כאדם מיושב בדעתו הלך פינסקי לתחנה המשטרה, זיהה את עצמו, הודיע כי שעות מספר קודם לכן דקר את חברו.

כאשר הכלי הוא הראש

בפני שופט השלום הירושלמי עמד אדם כבן 50, חיכה לפסק דין על שתי הוצאות כסף במרמה, בין חליפתו המקומטת מאד ומוכתמת במקצת לבין פרצופו התבלט הב'דל ניכר. מלבושו הדל לא הצליח לטשטש את תחי' הפנים האופייניים של אדם מתו'

הארץ

בלמכה של 41 מילין ישב בארמון ה'מלכה בארמוראל אשר בסקוטלנד — ה'ניסטון צ'יצ'לי, שהיה באותה שעה ארוחה של המלכה. (מעריב).

יעקב מינצברג, יפו' דניאל דוידסקו, נח"ל

טעות מלכים.

ראש הממשלה הזמיר את ג. גולדמן. (ידיעות אחרונות).

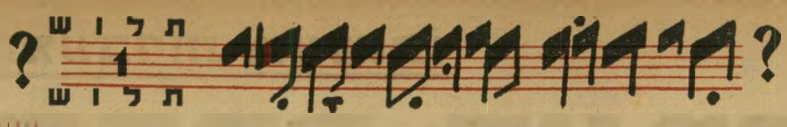
חנה יפה, פתח-תקוה

דו—רה—מי—פה—סו—להטי—זולאר.

"אנשי שורות רוטשילד" ניצלו את ה'הזדמנות והסיתו את הרוכלים להתנגד לפחיים. (מעריב)

עזריאל עדיני תל-אביב

והרעש היה איום.

כדורגל אחד עשר אנצחים?

משלש פגישותיה הקודמות עם היוגים יצאה ישראל מנוצחת. לפני 14 שנה נוצחה פעמיים, בתל אביב ובאתונה; לפני שנה הצליחו כדורגלני יוון, בקושי רב, לנצח את התל-אביביים בטורניר שלוש הערים שנערך באיסטנבול. מה תהינה תוצאות המשחק אתונה-תל-אביב שיערך באצטד רמת-גן בשבוע הבא, תמהים חסידי הספורט בישראל (ובאתונה).

שישחקו כמו שישחקו נגד דנדי, אזי ננצח. הפסיר חובב כדורגל מושבע, אך עדיין לא נראית באופק אותה קבוצה סוערת, שזיכתה את ישראל באותו נצחון, נראים רק אותם שחקנים, מבריקים הריבה פחות. ה' אמונים הבלתי סדירים של גוש הנבחרת, חסריהם של כמה מטובי השחקנים באמונים, יביא להופעת קבוצה חסרת קשר, נטולת כונון, שלא תוכל לעמוד כנגד מהירותם וזריזותם האופייניים של השחקנים מעבר לים. לגירי בית-הלווי, מאמנה לשעבר של מכבי תל אביב, לא נותר אלא לבחור בשחקניו לשעבר כמעצבי דמות הנבחרת, יוסיף אליי הם כמה כוכבים מהפועל וביתר, יצרפם, כנראה, להגנה. אך את הבחירה הסופית יעשה, לשם הכבוד, ארתור בר, מומחה הבלתי מעורער של ההתאחדות. הצעת העולם הזה לנצחון אפסרי: שורץ; אברהם בנדורי; מגינים: יצחק שניאור, משה מלמד; רצים: אלי פוקס, יעקב גבכש, אשר בלוט; הלווי צים: שמואל ישראל, יוסף גולדשטיין, יהו' שע גלור, צבי סטודינסקי, יוסף מרימוביץ.

שלם או לא לשלם?

מאורע השבוע בענף הספורט העממי בי יותר לא היה דווקא נצחון ביתר על הפועל. למעשה לא היה המאורע משחק כדורגל כלל, כי אם הרחקתו, לשלש שנים של ישראל וייס, מגינה של קבוצת הפועל תל-אביב וישחק הנבחרת הישראלית זה שנים מספר, מאגודתו.

חייס שנודד מביתר לקבוצה המייצגת את הסוציאליזם, לא הסתיר מעולם את הנהוג שהיה משורש בין חברי קבוצתו: קבלת הענקות כספיות מסוימות מועד המחלקה, שראשה, זלמן קליאוט, בעל חברת הובלה, דגל בהן. קליאוט הוא חובב כדורגל מושבע, בעל השפעה כחוגו, וביודעו את מצבם הי כלכלי הקשה, לא סרב לתת לשחקניו העני קות תקופתיות, כיוון שהחשיבן כמונועות מן השחקנים כל אפשרות של הסתלקות מן הקבוצה.

אך רבים מבין צעירי הכדורגלנים, לא השלימו עם המצב הנוצר, עוררו סערה בי צמרת האגודה, הוכיחו, במספרים, את יריד תה האיכות והמסורת של הקבוצה, הצ' ליהו, לאחר מאבק, לסלק את הועד, מה שקרה אחר כך עדיין לוטה בערפל, אך הרי חקתו של חייס על ידי חבריו הוא מאורע ללא תקדים בחיי הספורט בישראל. ההאשמות שהוטחו לפיו היו: הפרת מש' מעת, מעשה חלה במוראל. וייס הגיש ערעור

מה שמות המחברים?

1) נכדו של פילוסוף והוגה הדעות יהודי-גרמני, עור לבצוען ופירסומן של יצירות באך, שהיו גנונות עד אותו זמן.

2) יליד פולין שחיבר את רוב יצירותיו באי הספרדי מגורקה, אהר' בה של סופרת צרפתיה. נחשב ל' משורר הפסנתר, הכלי לו מוקדשות רוב יצירותיו.

3) איטלקי, מהמפורסמים שבמחב' ריאהאופיות, כשגחן בפגישה עם נפוליאון, לנשק את ידו של הקור' פורל הקטן, אמר האחרון: 'אין פורמליות בין שני קיסרים.'

4) חבר גם את השיח לדראמות המוסיקליות שלו, העוסקות ברובן באפוס של עמו: הגרמני. בגלל דער' תיו האנטישמיות, נאסר בצוץ יציר' רותיו בארץ.

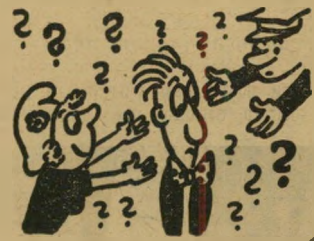
5) מיוצרי המוסיקה הלאומית בי רוסיה, הכיר, דרך מכתבים בלבד, את הגברת פון-מק, שתמכה בו במשך

מה שמות המחברים?

שנים, בתנאי שלא ייפגשו לעולם. 6) אחד מחברי 'החמישיה' הרו' סית שכללה את רימסקי-קורסקוב, מוסורגסקי, קואי, בלאיקוריב ובורר' דין. הוא מוסיקאי טהור, בעוד ש' לארבעת חבריו היו עיסוקים, נוסף למוסיקה (רופא, מלח, חייל, חימאי).

7) גרמני, בנה תיאוריה מוסיקלית חדשה, המבוססת על שינת שנים- עשר שנים, שערורה סערה בעולם המוסיקה.

8) שנים, צפוניים, שמותיהם מס' תימים באותה אות, בה הם מתחילים, 9) לבראהמס ושומן משותף מס' פר מסויים. איוהו, ושל מהו.

10) הונגר, מיו, פולק, ראול - מיהו היוצא-דופן בקבוצה זו ומדוע?

רשום לך את התשובות וגזור את התלוש. אחרי פרסום החידוש הרביעי יש להמציא למערכת את כל ארבעת הפתרונות והתלושים ביחד.

היחידים שלא הופתעו מהמשחק היו המנצי חים, שחקני הקבוצה אחוזת נוצרים. היה זה רק פרק בהתקדמותה המהירה של הקבוצה המתמודדת לאחרונה בהצלחה עם קבוצות הליגה השניה והראשונה. היתה זו הוכחה נוספת לכך שמקומה של אחוזת נוצרים אינו בליגה ג'.

אף על פי כן מוטלת עליה של הקבוצה לליגה השניה בספק, כי ההנחה בשדה הי כדורגל הגיעה אף לליגה השלישית, געיה קשה בקבוצה הערבית-נוצרית. אגודת אחוזת הנוצרים החלה את דרכה לפני כשנתיים, הפכה עתה לגוף מאורגן למופת המקיים קבוצות כדורסל, פיג'נפונג, ביליארד ובוסס, נוסף לכדורגל התופס בה את מרכז ההתענינות. עשרים וארבעה שנים. קבוצת הכדורגל שלה הפסידה רק שנים 15- מש' חקיה, אחד בשל ולוול ביריב, אחד בשל שפוט לקוי. ההפסד השני בעל חשיבות מכרעת מאחר שנפל במשחק נגד היריב העיי קרי הפועל טירה.

על החלטת הועד החדש, יבחר כנראה בין שתי האפשרויות: המתקת פסק דינו, או נדידתו לאחר שנת חופשה. לקבוצה אחרת, ברור כי עקב 'מקרה וייס' שאלת המק' צועיות והחובבות בכדורגל הישראלי תצער עתה לקראת הכרעה ברורה.

יחס שערים ותוכן

ההפתעות שהביאו משחקי הליגה הראשונה של השבת (נצחון ביתר תל-אביב על הפועל תל אביב ומכבי רחובות על מכבי פתח תקוה) העיבו בחצות על תוצאה סנסציונית שנפלה במשחק יידותי בבלפוריה. הפועל בלפוריה, אלוף ליגה ב' במחוז הצפון, העולה העונה לליגה א', ושנצח בי שבוע שעבר את מכבי חיפה 3:5, הפסיד על מגרשו נגד קבוצה מהליגה השלישית - 1:3.

* שחקן הרוצה לעבור לקבוצה אחרת ללא נטילת רשות מקבוצתו, חייב, לפי חוקי התתאחדות, במנוחה מאונס של שנה אחת, בסרם יוכל להצטרף לקבוצה החדשה.

כדורסל

הוציאו אותו!

רמת גן הפכה החודש לעיר האפשרויות הספורטיות הבלתי-מוגבלות. שלשה מפעלי כדורסל נאים הציפו את המגרש הבנוי בצל האמפיתיאטרון ואשר לבש צורה הגיגית כי שתי קבוצות מובחרות של צה"ל מתמודדות בו על גביע סגן הרמטכ"ל. היריבים לא היו זרים אחד למשנהו, נפגשו לפני שנה באותן המסיבות ובאותו המקום. הקבוצה שהפסידה או עלתה הפעם בבחון ועם לא מעט סיכור יים, תולצותיה הירוקות ידועות יפה לכל איש צבא הקורא להם יונקים. אך הנחיל לא איכזב, למרות הנינוי, את אוהדיו הצרי' חניים, קלע סל אחרי סל, העמיד את הקבוצה היריבה, פקוד ההדרכה, רבת הכוכבים, במ' בוכה רצינית.

משגשגתימה המחצית נראה לוח התוצאות חורר, הזכיר במקצת תוצאות משחק כדורגל. אך במשך הקרב רבו ההשגחות המדויקות גרמו לעליית המתח, לחריפות מיותרת. שמ' עון (צינגה) שלה, חבר הנבחרת האולימפית ומנהלה הפיקה של התקפת הנחיליים, נהג בלהגי הסיום של המשחק בצורה מקורית: הוא החזיק בידי שחקן הציר של פקוד ההד' רכה, זכריה עופרי, מנע על ידי כך מיריבו לקלוע סלים בטוחים, גרם למכות עונשין שלא נוצלו כהלכה, לקריאות הקהל: 'הוציאו אותו!'. הנצחון בהפרש ארבע נקודות זיכה את הנחיל בגביע הגדול שנמסר ללא נאומים עלייזי אלוף מרדכי מקלף, תקלה יחידה לאחר ערב מוצלח: השמעת חלק מתקליט גרמני על ידי אנשי המשדר, בטעות.

מחנה הילדים

„קדימה, למחנה הילדים!“ צעק טוטו. „קדימה, למחנה הילדים!“ צעק ראש מפלגת אנו', כשבני כל המפלגות נהרסו אחריו. אולם אנשי המחנות נהינו ראשוניים. הם התגברו על זקיפי המפלגה, התפרצו למחנה הילדים, בעזרת האנטי-פי הפכו חיש מהר את אלפי הילדים לבני-אדם. הם היו מוכנים לקרב המכריע...

למחרת נודע כי ראשי המפלגות זומ- מים להשמיר את בני-הילדואים הקטנים, כדי למנוע כל אפשרות של מחפכה. אולם ברנע האחרון ממש המציא טומו, מנהיג המחנות, את האנטי-פי, סם פלאים ההופך את בני- הילדואים לבני-אדם, מצמצם להם ראשים במקום משפכים.

אחרי שהתפוצצה הגיעה רותי לכוכב מרובע, מאוכלס גזע של אנשי-מפלגות, בעלי רמקולים על צוואריהם, במקום ראשים. היא נכלאה בבית המשונעים, מקום משכנם של הילדואים המשונעים, שנודדו כמעט בעלי ראשים, שם הצטרפה למחרת המשונעים, שמטרתה לשבור את משטר המפלגות.

ניול בגיהנום היומיומי

במוצאי שבת האחרון נולד תינוק חסו ובריא באולם שברחוב ריינס, תל-אביב. אביו לא היה נוכח; יש לשער כי ישב או תה שעה בבית-קפה פריזאי, לגם כוסית פור טרפיליפ, המשקה האהוב עליו. האם הצעיר רה, זירה, התבוננה בפנים זוהרות ברך הגו לדה. הרופא, מיכאל אלמו, ניגב בעיפיות או מצחו המויע והרהר על גורלו ועתידו של התינוק שנקרא בשם מורד למדי: בולתיי טגורוה. במאורע חזו כמה מאות צופים אש מלאו עד אפס מקום את האולם הלא-גדול אך הסימפטי.

ז'אן פול סארטר, הפילוסוף הצרפתי, נמו הקומה, הממושקף והפזול, הפך לסופר כמע נגד רצונו. כאשר, לאחר עשר שנות עמל ניסוח את תורתו בשלושה ספרים גדושי קשים לקריאה, נפתחו לפניו שערי הקאריירה המדעית. אך סארטר לא יכול להשלים עי העובדה שפרי מוחו יהיה למוזן רוחני לחו מצומצם של מומחים וסטודנטים משתעממים הוא סבר שהפילוסופיה האמיתית אסור ל שתשאר מנותקת מן ההמונים. להיפך עלי להתמוג עם המציאות היומיומית של החבר האנושית, להוות אתה יחידה אחת.

הפרופסור לא בינבו את זמנו בפיקפוקים עיצב את השקפותיו בסידרת ספרים ומחזון תיאטרון, ותוך זמן קצר נתגלה, להפתעתו הגדולה של הקהל והמחבר עצמו, שהפילוסוף הצעיר הוא סופר ומחזאי בעל כשרון אדיר מלים עוקצניות. רבים סבורים שהמח זה בולתיים טגורוה הוא הטוב שביצירותיו ואו מצטיין בערכים תיאטרוניים טגורוה ובעת ובעונה אחת משמש גם ביטוי כמעט מושלם של כל ההשגות האקוסטטציליסטיות העיקריות.

תאורת המחזה (שצוירה בכשרון ובטעם — משימה לא קלה, כיון שעליה לייצג חזו הטרסעם — ביני שאול כתר) היא טרקלין זעיר-בורגני קטן שהוא, למעשה, חלק מן הגני הנום. בו מסוגרות, אחרי היפטרן, שלל נפשות: גארסין, עיתונאי שערק מהצבא אינו פקידה לסבית; אסהל, אשה מהדור השני מן החברה הגבוהה, רוצחת תינוקה. השני שיה מצפה לעינויי גוף, אך במהרה מתגלה שגורלם מר שבעתיים: בגלל אופיים השוני הופך כל אחד מהם למסגפו הרוחני של השני גים הנותרים. הסבל הוא נצחי בולתיים הס גורות.

לאורכה של הדרך המובילה להבנה מלאו של המחזה מספר מלכודות האורבות על דר כו של הצופה. אנשים תמימי לב עלוליי לטבוע בים הסוער של מלים עוקצניות. יהיו צופים שיבינו רק את המשמעות החיצונית של היצירה: שלשה בני אדם מושחתים מ קבלים את העונש הראוי בעולם הבא. אך זה עדיין אינו מבטא את כונתו של המחבר שלמחותה. הצופה אנין הטעם יבין שהגני הנום אינו גיהנום במובנה המוחשי של המלה, אלא בטוי סמלי של המציאות האנושית. לפי סארטר, קיומו של האדם הוא פרדוקס לה טרגי: אנו חייבים לחיות עם הוולת, אך נשארים תמיד מנותקים זה מזה; אולם לעולם לא יכול האדם להושיט את מלאו העוהה, לתת את מלאו ההבנה לרעהו. אצורה מיוחדת. מחזה כזה, עני בעלייה לה ועשיר במחשבה, עלול להתמוטט לחזי טין בידיו של במאי לא מוסמך. העובדה שהקהל הקשיב בהתענינות לדברי סארטר, היא ההוכחה החותכת ביותר שהביום מוצלת. בין השחקנים הצעירים הצטיינה מיה זוי, בעלת כשרון ניכר. את השגיאות מפיו של יהודה פוקס והזומותיה של שיליה ברי זכאי מודגשות על ידי איפור לא מוצלח ביותר — אפשר לוקוף על חשבון ההתרגי שות לרגל הצגת בכורה כה חשובה בתוליי דות התיאטרון. אליהו לוי בתפקיד קטן שוב הוכיח עצמו שחקן מנוסה והשיר הגאה של יוסף הדר עור במידה לא מועטה ליצור את האווירה המיוחדת במחזהו.

הליקויים. מתי מספר, לא האפילו על ערי כו של המאורע: הופעתה הראשונה של להי קת זירה על במה רגילה. התנאים המיוחדים של ההצגה בזירה לא איפשרו עד כה לקהל להעריך את יכולת התיאטרון בתנאים יוקר מקובלים אצל הצופה הישראלי הממוצע. עם הצגת בולתיים טגורוה ברור שאין להתמק עוד מן העובדה שזירה התבגרה, עלולה לת פוש עמדה ראויה בין התיאטרונים הרציניים. הישג לא קטן הוא לבקר בגיהנום ולא ללכת לעזעול.

בדלתיים סגורות מחזה בשני חלקים מאת ז'אן פול סארטר, עברית: יואב לייש וי. אדיאל. תפאורה: שאול כתר. מוזיקה: יו 90 הדר. בתיאטרון זירה.

בינוני. כאשר הכל מתפוצץ — האכזבה מרה שבעתיים.

רומיאו ויוליה

אין כל ספק ששקספיר היה מחזאי גדול וכי יצירותיו תיאטרוניות מאד. אבל אין פשר הדבר שקל כל כך להצליח בהעלתם על הבמה או הבד. כל מחזותיו של המשורר שהופיעו עד כה בקולנוע אכזבו יותר מאשר גרמו נחת. אולי זוהי אשמת שקספיר, אולי אשמת מעבדיו, הבמאים או השחקנים. הסרט הלא חדש ביותר (1936), רומיאו ויוליה, המבוסס על הטרגדיה הרומנטית אך דות נער ונערה בניים למשפחות אויבות, ה מתאבהים זו בזו, משלמים את מחיר האהי בה במותם, אך על פי שהוא אחד העיבורים המוצלחים יותר, אינו, בסופו של חשבון, סרט טוב.

לצופה הישראלי הבינוני, שאינו יודע את המחזה במקורו ונכחו שעתיים שרב בהן ה שמעום, למרות תמונות המונית מוצלחות, תלבשות (מאת אוליבר מסל ואדריאן) מר בה במותם, אך על פי שהוא אחד העיבורים המוצלחים יותר, אינו, בסופו של חשבון, סרט טוב.

ג'ין קלי וז'וזי קארין על ראש הצופה — מעגל קסמים

בקצה

דוד ובתי-שבע. הניאוף המעניין ביותר בתנ"ך באחד הסרטים המשעממים ביותר שיצאו איפעם מהוליווד. גריגורי פק, סוזן היירד. מזכרונותיו של קוסם. קאליוסטרו גדול נוכלי המאה השמונה-עשרה, גורם, ב עזרת צוות הסרטה הוליוודי, למהפכה ה צרפתית. אורסון הלס. רק אתמול נודדה. ג'ודי הולדיי בתפ קיד בילי דון כסרט המבוסס על הקומדיה הנודעת אודות הקנוניות בבירת ארצות הברית. ברודריק קרופורד. משפט צרף. חבר מושבעים מנסה, לשוא, להרוץ משפט צדק על רופאה שרצחה מתוך רחמים את ירידה החולה. קרה זה בטרינידאד. סרטה הגדול הראשון של ריטה הייורת מאו חזרה מעליי חאן. מוכיח שיכלה להשאר אצלו. ג'ון פורד. לבנים של שקספיר נשמעים מילודיים ועי מוקי תוכן כאשר הם יוצאים מפיותיהם של שחקנים כמו לזלי האתארד (רומיאו), ג'ון בארימור (מרקוצ'יו), האחוח (עונה מיי ארי ליבר) באוויל ראתבון (טילבלט). יוצאת מן הכלל היא גורמה שירר בתפקיד המרכזי של יוליה, כבר במארי אנטואנט נת ברר שהאשה שהיתה משך שנים רבות "מל כת" מטרו גולדבין-מאיייר אינה יודעת כלל לשחק. היא עושה את הסרט, במקומות רבים, פשוט מגוחך.

ה עולם הזה ממליץ על: רק את מול נולדה משפט צדק

טכניקה

הממד השלישי הגיע

שני התאריכים החשובים ביותר בתולדות אמנות הסרט היו: 1895 — שנת ההצגה הפומבית הראשונה של תכנית המורכבת מ סרטים קצרים, בקפה-מרתף בפריס; 1927 — ההצגה הראשונה של סרט מזמר בקולנוע בניו-יורק.

לשני תאריכים אלה אפשר להוסיף אתה שלישי: 1952 — הצגתו הפומבית הראשונה, בפני הקהל הרחב, של סרט תבליט ארוך בו אפשר היה להסתכל בלי משקפיים מיוחדות. מה שאין בבידת. 8 מטר נגולו לעיני רוחבו 17 רגל וגובהו 8 מטר נגולו לעיני הצופים, שהיו לא פחות מופתעים מאבות אבותיהם שראו הצגת ראינוע בפעם הראשונה בימי חייהם לפני קרוב לששים שנה, תמונות מדהימות. דוגמא: צילום שנעשה מתוך מטוס שעף בתוך קאניון מתפתל. הרגשת הצופה היתה כאילו הוא עצמו נמצא במושב המטוס, עלול להתרסק כל רגע בדפנות הראוי העמוק, קטע אחר בסרט צולם מתוך קרון של רכבת שדים בגן שעשועים. החתייה שחש הקהל כי אולם היתה זהה לתחושה ברכבת כונת.

נסיונות קודמים להשיג על הבד תמונה תלת-ממדית הצריכו שמוש במשקפיים מיוחדות וההסתכלות בסרטים אלה היתה גורמת לאחרי-זמן קצר לאמוץ יתר של העינים, כאבי ראש, בחילות, הוליווד סברה שהקהל יסרב להשתמש במשקפיים המיוחדות בקולנוע. לא הפיקה יותר מאשר שניים שלשה סרטונים בני שלשה ממדים.

האולפנים האמריקאים גם לא עודדו מחקר במטרה למצוא שיטה משוכללת יותר, כיוון שהיו בטוחים בשחקים שלהם גם מבלי תבליט. אבל בשנים האחרונות, עם התפתחותה העציר מה של הטלביזיה, שגרמה למשבר בתעשיית הסרטים בארצות הברית, חשו עצמם נאלצים למצוא משהי שיצשה את מסך הכסף של ה סרט עדיף על מסך הזכוכית של הטלביזיה. עתה, נראה, נמצאה התשובה: אנשים יבואו אל בתי הקולנוע לראות דבר שאינם יכולים לראותו בבתייהם.

לא בארצות קטנות. לפני שנים אחדות שיכלל ממצאי רוסי שיטה דומה, הפיק בה סרט, רובינון קרוזו. אבל הפעם, לראשונה, מאיימת מהפכה רצינית על עולם הקולנוע כולו. התוצאות עלולות להיות מרחיקות לכת, לתעשיות סרטים של אומות סקנות צפוי חסול. הסיבה: הפקת סרטי תבליט הוא עניו יקר מאד, יהיה אפשרי, קרוב לוודאי, רק להברות עשירות ביותר.

סרטים

אמריקאי בפריז

כאשר ביקר בארץ לפני חודשים מספר, סטנלי קרימר, מפיק הסרטים ההוליוודי, העיר במסיבת עיתונאים משגשגל על פרס ה אקדמיה לאמנויות הקולנוע (האוסקר): "נות גים אותו רק מטעמים, פוליטיים", זה הכלי, אם לא היה ברור למישהו למה ביוק התכוון קרימר, בודאי ששוכנע למראה הסרט אמרי קאי בפריז שוכה בתואר "הסרט הטוב של השנה", שבבעה אוסקרים אחרים.

יתכן שהסרט ראוי לציון מבחינה טכנית אחת: הצלום שהוא נקי ובמקומות אחדים גם פוחת אפקים חדשים, אבל מזכיר מדי את הצבעים המקשטים את הרומנים הוולים ב שבווענים וירחונים אמריקאים רבי תפוצה. מעגל קסמים. מבחינה אמנותית אין בסרט דבר לשגני באלטים משעשעים) המציין אותו לטובה מן הסידרה הארוכה של סרטי זמר הוליוודיים יומיומיים. ארובה, מבחינת התסריט הלמשל הוא מצטיין בשטי חיות וחוסר כל הברקות ובדיחות.

סיפור המעשה, אודות חייל אמריקאי מי שוחרר (ג'ין קלי) החי הפריז באשליה שהוא צייר, הופך לחצי גיגולו למיליונרית אמרי קאית (נינה פוש) אך מתאהב אהבה אמיתית בזוגית צרפתית קטנה (לזלי קרון) המאורר שת לזמר פריזאי מפורסם (ז'ורז' גיטרי) יודי דו של מוסיקאי אמריקאי (אוסקר בונט), שכנו של ג'ין קלי. מעגל הקסמים הזה מס תובב פעמים מספר, בעיקר על עצביו של הצופה. בתוך אורית השטות וההבל אובדים לחלוטין מעט החן והטעם הטוב שג'ין קלי בריקודיו ובכוריאוגרפיה שלו הצליחו להח דיר לסרט. המוסיקה של גרשווין או שאינה מנוצלת כהלכה, או שנבחרו ממנה קטעים לא מהאיים ביותר (פרט לסוויטה הנישאת את השם של הסרט). אמריקאי בפריז הוא דוגמא מאלפת לכוחה של פרסומת: נפוח מוגזם ביותר של סרט

הרגשה נהדרת של נקין ורעננות...

מובטחת לך לאחר חפיפת הראש במשחת שמפו נקה הנפלאה שמפו נקה מנקה באופן יסודי את עור ושערות הראש ועושה את השערות רכות ומבריקות כמשי.

משחת שמפו

לשערות יבשות אנו ממליצים במיוחד

נקה חלמון שמפו המפיצים: חב' נורית בע"מ.

דירתך היא קריירה מרפסתך היא שימושית

Advertisement for HASSOCHECH featuring an illustration of a house and text: עם סוכך מתוצרת "הסוכך" החשוב הרצל 89. תל-אביב, טל. 5473

למוד לרקוד

Advertisement for dance lessons featuring an illustration of a couple dancing and text: הנס גוט ת"א, רח' בנייהודה 62

פסנתרים קניה — מכירה — תקונים כדורים

וסטארמן את ספיר תל-אביב, רח' רש"י 9

Advertisement for 'טקסטיל' (Textile) featuring an illustration of a child and text: אך ורק טקסטיל שמפו ללא אלקאלי לי מנקה, מרענן ומיפה משי. צמר וכל אריגים עדינים.

Advertisement for 'טקסטיל' (Textile) featuring the brand name and logo.

המפיצים: חב' נורית בע"מ.

צינקורפיה

רינדזונסקי רחוב הקישון 6. תל-אביב

גדופות קו גדופות רשת

מצרים

יום חג עד סוף הימים

קהיר שמחה וצהלה. משעות הבוקר המוקדמות נהרו מאות אלפי תושבי הרובעים ה"מפורים אל מרכז העיר, לכר איסטמייליה ששמה הוחלף, לכבוד המאורע הגדול ל"אליחוריה (החופש) רדיו קהיר שידר וחזר ושידר את הודעת מפקד העיר לתושבים לה"מנע מכל הפגנה, אך אלה שוטטו ברחובות קבוצות קבוצות, דגלים ותמונות גדולות של נגיב בדייהר, משמיעים קריאות נלהבות. "יחי הצבא הגיבור! יחי נגיב הגיבור!" היו ליסמת היום.

היום: 23 לחודש אוקטובר, בדיק שלשה חודשים לאחר בצוע ההפיכה הצבאית שסילקה את פארוק. "יום זה, ה-23 לכל חודש", הבי"ר קריין רדיו קהיר, "יהיה לנו ליום חג עד סוף הימים. כי ביום זה נפתחו שערי הצדק והאזרח בפני בני העמק". כבר בשעה שמונה בבוקר צבאו המונים לאורך דרך המסע לככר החופש, שם נועד להיערך המסדר הצבאי הגדול.

והיתה זאת ההופעה הצבאית הגדולה הראשונה שקהיר ראתה מאז צעדו ברחובותיה חיילי פאלוגיה. יחידות השריון, חיל הרגלים, ואוירונים לא נועדו הפעם להתברבות סרק; הופעתן בעיר היתה הפגנת כוח אדירה, אז הרה לכל מי שעלול לחשוב על התנגדות פעילה לנגיב וצבאו.

לעומת זאת לא עמד נגיב, בנאומו, על כוח הצבא כגורם מלחמתי גרידא. "בארצנו נועד לצבא תפקיד גדול", הכריז, "עליו הוטל לה המשימה להיות כוח החלוץ בהפיכת מצרי"ם מארץ עניה ורקובה למעצמה ולמדינה ועשירה. הוא אשר יצעד בראש האומה כי ממסע לפיתוח אוצרותיה ועושרה של המדינה לטובת כל תושביה".

אם יקיים נגיב את הבטחותיו יהיה מפעלו במצרים דומה למה שעשה אתאורק בתור"כיה לפני שלושים שנה. מצרים, ארץ אכולה שחיתות ומפגרת עד כה, עלולה ליהפך, תוך שנים אחדות, למעצמה הגדולה ביותר במרחב המגשר בין מזרח ומערב.

איראן

השאח והאיכר

לפני שנתיים הגה השאח מוחמד רזא פחלי רעיון מהפכני: כדי להקל על סבל בני ארצו העניים, יחלק את אדמות הכתר הנרחבות. התכנית נועדה להיות צעד ראשון לקראת הפיכת איראן מארץ פיאודלית למדינה מתקדמת; האמריקאים, שהרעיון קסם להם, שלחו מומחים ויועצים, הבטיחו כספים בגודל סעיף ארבע ליועץ לארצות נחשלות. אך טרם הספיק השאח לבצע את תכניתו נרצח ראש ממשלתו, הגנרל עלי ראזמארא, כספי חברת הנפט שהיו צריכים למלא תפי"קיד חשוב בתכניתו הרפורמט, נעלמו; מו"

סאוק עלה לשלטון, היועצים האמריקאים ארזו את מזודותיהם, חזרו לארצם. לפני כמה שבועות נדמה היה כי גם השאח יאלץ לארזו את תפציו ולהסתלק מארמונו. ואז החליט לעבור להתקפת נגד. הוא הודיע כי יתחיל מיד בחלוקת אדמותיו, לפי התכנית הישנה. לא זה בלבד; הכספים שהאיכרים ישלמו עבור האדמות לא ייכנסו לקופתו הפרטית. הם יהיו יסוד לבנק חקלאי שיממן את פתוח האדמות והכנסת שיטות חדישות לחקלאות האיראנית המפגרת. טקס החלוקה הראשון היה הצלחה גדולה. מאות איכרים, לבושים בגדי חג, הצטופפו

הומל והנמול

בפרסם עתון מצויר שחייצי את זכרונותיו של בן-אחיו של יוסף ואסירינובויץ דגיגא" שוילי, המכונה **סטאלין**, גילה כמה פרטים מלבבים על חייו הפרטיים של האיש רב-הכוח ביותר בעולם: כהיעסקות בשעות הפנאי עסק סטאלין בסנדלרות בבית-מלאכה קטן ש"הקים לעצמו ליד הדאטשה (מעון הקיץ) שלו בקירבת מוסקבה. עיסוק זה ממריץ את מלאכת המחשבה שלו, ואת סיסמתו המפורסמת "סוציאליזם בארץ אחת" המציא שעה שעסק בו. באותו בית יש לו גם חדר-חושן, בו

צ'רלי צ'פלין וקזיר ברום כסרט "אורות הבמה" מצד אביו ומצד אמו

הוא מפתח את תצלומיו, ככל צלם חובב אמיתי אחר.

מענינים לא פחות הפרטים שפורסמו באותו שבועון על מנהגיו של ויאצ'יסלאב מיכאילוביץ **מולוטוב**, מגלה המחבר: כאשר מו"ל טוב משתעמם בישיבות הסובייט העליון, הוא משחק שאחמאת בלי לוח וכלים, על ידי החלפת פיתקאות.

משה ברגשטיין, בן ה-14 שנפל לא מכבר מסוס בכפר דרוזי, סיפר שהוא מלמד עתה את אביו, מנהיג הצ"כ, **פריץ ברגשטיין**, את מלאכת הנחיגה במכונית המשפחה. מתלו"ן נן משה: "אבא לא אוהב שמעירים לו". השבוע נפוצה ידיעה (בלתי מאושרת) כי קשר לירידתו של **דוד בן-גוריון** אילתה, לברית המילה של הילד הבכור באילת. הידיעה: כי גיי הציע לשנות את שם המשפחה של

סביב השאח בככר הכפר, קיבלו תעודות המאשרות כי מאותו רגע הפכו להיות בעלי קרקע משלהם. מאורע, ששודר ברדיו, היה נצחון אישי גדול לשאח. בעוד מוסאוק וה"מנהיג הדתי קשאני מצליחים בקרב תושבי הערים, היתה אחיזתם אצל האיכרים חלשה יותר. סיסמת דמגוגיות והלאמת מפעלים ענינה אותם הרבה פחות מעבודתם המפרכת לטובת בעלי האחוות. צעדו של השאח העלה אותו, בעיניהם, על שני המנהיגים העירוניים. "זוהי השקעה טובה מאד", הודה השאח, "אדם שיש לו אדמה משלו יקרב את הכל להגנתו, ואם אדם מוכן להגן על אדמתו, יהיה מן הסתם, מוכן להגן על המולדת כולה". מה שהשאח לא הוסיף היתה תקותו כי אדם המוכן להגן על אדמתו (ועל המולדת) יהיה גם מוכן להגן על השאח שלו.

הילד משיפצברגר לאדירי, מפני שאני עוד אקים פה נמל!

קצר לביקור קצר

כאשר הביא **שמואל תמיר**, הסניגור ב"משפט הציבורי על הנוער, את גליון העולם הזה בו מתואר המשפט, אל בנו בן השלש והצביע על תמונתו בשעת נאומו, הכריז הבן: "זה לא אבא, זה סתם דוד!"

בתצוגת אופנה מפוארת שנערכה בתל-בימיין (ראה במדינה) השתמשה **צפורה שרת**, אשת שר החוץ ותושבת השכונה, מ"צלמת לבושת הדר שרצתה להנציח אותה, טענה בענותה: "אינני פוטוגנית".

לכבוד הולדת בתו הראשונה לכד **פיליפ טיאררי**, עורך החידושים הבלשיים של העולם הזה, איש שוק שחור כשבירו מוזהה מלאה במשי יקר.

לאחר שהיה ציוני במשך ארבעים שנה, פיר"סם ספרים רבים שתורגמו לשתיים עשרה לשון נות, הגיע ארצה לביקור קצר **אליהו קציר** לילי הונגרית. הכריז הסופר בן ה-60, המתכונן לחזור בקרוב למקום מושבו הקבוע (לונדון): "מזג האוויר בארץ נפלא".

בהופיעו בפני קהל בוחרים בלואיזיאנה, הפתיע המושל **צ'רלי צ'פלין**, המועמד הדמוקרטי לנשיאות ארצות הברית, את מאזיניו בעלי המוצא הצרפתי, בנאומו צרפתי מצחצח. אותו ערב קיבל בקשה מהועד ה"דימוקרטי המרכזי לנאום בסניגית בפני תושבי הרובע הסיני של סאן פרנציסקו.

השאלה העדינה

כאשר נשאל **צ'רלי צ'פלין**, בביקורו ה"אחרון בלונדון, על ידי כתב של העתון ה"יהודי האנגלי גואיש כרוניקל אם הוא יהודי, השיב השחקן בחיוך בלבד. עתונאי אחר דר"דע כי צ'פלין סיפר לו, בסוד, כי הוא יהודי למחצה בעוד שעתונאי שלישי הכריז שצ'פלין הוא הונגרי * צרפתי מצד אביו, אנגלי סתור מצד אמו.

בינתיים התקבל סרטו האחרון של צ'פלין, אורות הבמה בביקורת פושרת למדי על ידי החשוב בעתוני בריטניה: סיימס הלונדוני. מבקר הסיימס, בין היתר: "מזור שאדם ש"הוכיח את עצמו בלתי תלוי לחלוטין במלה המדוברת ייעזר בה במידה כה רבה כמו ב"סרט הוה" לעתים נדמה שצ'פלין ממש נושא נאומים בפני הקהל שלו".

עיסוק מענין (ואולי אך יעיל) מצאו לעצמם השבוע **משה בן אפרים**, איש קול ישראל, ו**יצחק לוי**, סופר הדור בירושלים: ביושבם בקפה עטרה, החלו עורכים רשימה של אישים, שכואי היה ליסד עבורם בית עליון בדומה לבית הלורדים האנגלי. תוך חמש דקות אספו 67 מועמדים. טוענים השניים: "בית-עליון עלול להציל את המצב בארץ, בזה שיאפשר הוצאת זקנים מחיי המדינה, מבלי לפגוע ב"כבודם".

* כנויים של הפרוטסטנטים הצרפתים.

פתרון תשבץ 136

- מאוזן: (1) כילה. (5) הרמון. (10) אורה. (12) שפן. (14) ייח. (16) נושם. (18) מל. (19) דירה. (21) כפר. (22) הרי. (23) חבל. (24) אך. (25) משאלה. (27) פשר. (30) אנב. (31) קרתנה. (33) רם. (35) חוש. (36) ידי. (38) בלפוריה. (39) אלוה. (40) אריה. (41) מלבן. (43) מי. (44) בנק. (46) דחק. (48) ירקון. (49) הדרה. (50) מאוזן: (2) יא. (3) לונה. (4) פרן. (6) רש. (7) מפיושת. (8) חק. (9) קידה. (11) השכבה. (13) מלוכה. (15) חירם. (17) מפל. (18) מלא. (20) רישא. (23) הלב. (26) אנרו בנק. (27) פרש. (28) רניל. (29) ערבון. (31) קוהלת. (32) הרום. (34) מלא. (35) חים. (37) יהיר. (39) אנה. (42) ברד. (44) בר. (45) קו. (47) קר.

פרסי ספרים לפותרי תשבץ 136

אראלה לסמו, רחוב זיבוינסקי, בניברק; ירון דיסקין, רחוב לוריא 9, תל-אביב.

הודעה לפותרים

מערכת העולם הזה מבקשת את כל הפותרים לציין על מעטפות פתרונותיהם את ההערה "פתרון תשבץ" כדי להבטיח טיפול יעיל יותר מצד מזכירות העיתון בפתרונות המגיעים אליה. הפותרים הזוכים בפרסי ספרים יכולים לקבלם במזכירות המערכת או אם יודיעו על כך לבתי"הם, לפי כתובותיהם.

תשבץ 139

13x13 crossword puzzle grid with numbers in some cells.

- מאוזן: (1) סניגורו של שלנסקי. (5) אבע צפרו של מורים מטרלינג. (9) על בני סגנו ערך ציירמכשפות באמריקה. (13) בו כארד נפל טרומפלדור. (15) רוב כלי סוף. (18) שער (בכרבת). (17) אריה. (18) משורר ומתיר נם ירושלמי, מאנשי "אלף". (10) רפואה. (21) פעולת החייר. (22) הר מיתו של הרב הראשון בישראל. (23) בבקשה. (25) און נהנים לאכל בשר בצורה זו. (26) הלידרי הראשונה של המדינה. (28) עשב מר ביותר. (30) צופית, מחבר "הנפש והרוקד". (33) שוקת. (34) אחד משרותי ה"הנה" (35) צורה בלי צרה. (36) צורתו הפיכית של ניימס מקרונלד. (38) מכוניות-ירושלים מצוינות בזה. (40) אלה כנענית. (41) חלק העם, הועמד ל"משפט אבירי, יצא אשם. (43) מובצע בירוקון. (44) עיר ננים (ראשייתיות). (46) קבוצת ציורקים. (48) יעיל בתקופת הנבלות החשמל. (49) רפובליקאי אמריקאי, יריבו של איינהואר. (53) פרה, מרכב לקשט שמלות נשים. (45) על כסאו נלחמים עתה בארצות הברית. (מאוזן: (2) אופיני לשם קוטי. (8) אי באינדונזיה. (4) מתכונת המתר. (5) כך מתחיל תרונ. (6) עלי מאבל. (7) מודס על נורה חשמלית. (8) הניש זה עתה את כתב האמתו למלכת אנגליה. (10) ממיני היין. (11) היה מעורב בפרשת שחיתות ציבורית. (12) מהותו של שמר אל. (14) רבי, הומון על ידו ב. ניי. כאוותו הפרטי למלון "השרון". (16) איש החודש. (18) מיריעותיו היסודיות של אדם תרבותי. (22) פנדיש ביהוראלאל. (25) הוסע עתה בארצנו. (27) רעל כלי תוך. (29) נופלי נוש עציון. (31) דוד היונה. (32) מתי התלך ממנו קופת-המדינה? (34) למה אפשר למור את הלחות. (37) אנד. (39) מרשט את האמצעים (42) מחול אצילי. (45) ממרינות אפריקה הדרומית. (47) אביה של "רות". (49) דובר. (52) מאותיות האלף-בית היווני.

הלנה היפה

6 תמונות מתוך האופרטה המשעשעת של ז'ק אופנברך המוצגת עתה ע"י התיאטרון המוסיקלי.

2

הנסיך מנצח. לרגל חג אדוניס נערכת תחרות גדולה של חידות, ברוח תכניתו של קלמור ליק רון בקול ישראל, הכהן הגדול מנצח על התחרות. פאריס, שהתחפש לרועה, משתתף בעילוס שם, זוכה בזיכרון דן. הלנה, ששמה עין על הצעיר הנאה מבלי שתדע מיהו, מבתירה אותו כמנצח. בעלה מני לאוס מזמין אותו לכאורזו הנכבד. ללא כל חשש.

המלכה מחכה. המלכה הלנה (אינה גולדנשטיין) הנשואה למלך מנלאוס הזקן, שמעה מפי קלחס, הכהן הגדול של יופיטר (זיזקיהו), שבתחרות בין שלש האלות הביטיחה ונונס לנסיך פאריס את אהבת היפה בנשים — ולהלנה אין כל ספק כי ונונס התכוונה אליה.

3

המלכים עוזבים. נוריותו של מנלאוס, הביטחון מפריעה קצת לפאריס. האלים, וחבילה של שטרות כסף, באים לעזרתו. הכהן הגדול שולח את מנלאוס לכריתים. בינתיים עוזבים המלכים משתה גדול. איאקס ה' וואיאקס ה'2 (ברוך ופלג) מתהוללים בחברת אורסטס, בנו של מלך המלכים אנגמנון (חיה הול), שותים עד שיכרה.

הבעד מבוזבז. פאריס בא לחדר השינה של הלנה, כדי לגבות את הפרס שהבטיחה לו על ידי ונונס. הלנה מעמידה פנים כאילו הכל חלום; ובחלום, כמובן, מותר הכל. אולם המלך מנלאוס (אברהם בייזוסף מ' הקאמרי המשחק בתפקיד הוופעט אורח) חוזר במפתיע, שיכור כלוט, כשהוא שוכב לישון, הוא מגלה שיש במפת אשתו ונונגליים מיותרות.

4

5

המלכים כועסים. מנלאוס המסכן אינו מוצא מנוח לנפשו. אנגמנון (שטייג מימין) ואכילס (ארי לינין, משמאל) מאשימים אותו כי הוא האשם בכל העניין. לשוא הוא מנסה להוציא פריטים מפי הלנה על פני שתיה הרומנטית עם פאריס. הוא חזל להאמין לכוהן הגדול, מזמין במיוחד מעבר לים את הכהן הגדול של ונונס, שישף מוסר להלנה.

הכהן מופיע. קלחס הכהן, החושש למעמדו, מזמין גם הוא כהן לבסוף מופיע כהן עסור זקן, ומתברר שזהו המוזמן על ידי השנים. ורק אז הוא מסיר את זקנו ומתגלה כנסיך פאריס. הוא מפליג עם הלנה לסרויה. נצת הנצוץ שגרם למלחמה הגדולה — וליצירתו של הומוס.

6